گزینه دو
مؤسسه آموزشی فرهنگی

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری سال ۹۲

- گروه آزمایشی علوم انسانی

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه ۳ پاسخ است. کتاب ادبیات فارسی ۲ (واژگان)

معنی درست واژه: «سعایت: سخن‌چینی»

۲- گزینه ۳ پاسخ است. کتاب ادبیات فارسی ۳ (واژگان)

معنی درست واژه‌ها: «عِذار: چهره» (تعذّر: عذر آوردن)/ «خریف: پاییز» (خَرِف: نادان، تباه‌عقل)/ «رزمه: بقچه» (رزم: جنگ و نزاع)

۳- گزینه ۱ پاسخ است. کتاب ادبیات فارسی ۳ (واژگان)

معنی واژه‌ها: هر سه واژه متعلّق به مجموعه‌ی پوشیدنی‌ها هستند.

رانین: نوعی زره که هنگام جنگ ران‌ها را با آن می‌پوشانیدند.

ازار: زیرجامه، شلوار، دستار، لُنگ

موزه: کفش، چکمه، پای‌افزار

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: میان «رکاب: حلقه‌ی فلزی که در سواری به زین اسب آویزان می‌کنند» و «عنان: افسار» تناسب وجود دارد، امـا واژه‌ی «تخـت» متفاوت است.

گزینه‌ی ۳: میان «مطرب: نوازنده» و «فروداشتن: اتمام خوانندگی و نوازندگی» تناسب وجود دارد، اما واژه‌ی «عنان: افسار» متفاوت است.

گزینه‌ی ۴: میان «رانین: زره پاپوش» و «موزه: کفش» تناسب وجود دارد، اما واژه‌ی «چنگ: نوعی وسیله‌ی موسیقی» متفاوت است.

۴- گزینه ۱ پاسخ است. صفحات ۴۹ الی ۵۵ کتاب ادبیات فارسی ۳

املای درست واژه‌ها: «گذاردن: رها کردن، ترک کردن» (گزاردن: به جا آوردن، ادا کردن)/ «نقض: شکستن، باطل کردن» (نغز: خوب، خـوش، نیکو)

۵- گزینه ۲ پاسخ است. کتاب زبان فارسی ۳ (ترکیبی)

معنی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: اجل: مرگ، هنگام مرگ

گزینه‌ی ۳: مفاصا: تصفیه کردن

گزینه‌ی ۴: براعت استهلال: آن است که نویسنده یا شاعر در ابتدای کتاب یا مطلع قصیده، الفاظی چند ایراد کند کـه خواننـده بـه محـض خواندن آن‌ها از مقصد و مراد نویسنده و گوینده آگاه شود.

۶- گزینه ۴ پاسخ است. کتاب ادبیات فارسی ۲ (اعلام)

انتقام، روزگار سیاه: عباس خلیلی (اثر دیگر: انسان و اسرار شب)

ورق‌پاره‌های زندان، سالاری‌ها: بزرگ علوی (آثار دیگر: میرزا، چشم‌هایش، چمدان، نامه‌ها)

عبور، سرود رگبار: سیّد علی موسوی گرمارودی (آثار دیگر: دستچین، چمن لاله، در سایه‌سار نخل ولایت، خطّ خون،تا ناکجا)

پروین دختر ساسان، اصفهان نصف جهان: صادق هدایت (آثار دیگر: سه قطره خون، بوف کور، سگ ولگرد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: کارنامه‌ی بلخ: سنایی غزنوی/ دیدار صبح: طاهره صفّارزاده

گزینه‌ی ۲: طنین در دلتا: طاهره صفّارزاده/ یادگار شب: مشفق کاظمی

گزینه‌ی ۳: رهگذر مهتاب: طاهره صفّارزاده/ جزیره‌ی سرگردانی: سیمین دانشور/ پیاده آمده بودم: محمّدکاظم کاظمی

۷- گزینه ۲ پاسخ است. کتاب ادبیات فارسی ۳ (اعلام)

لمعات (فخرالدّین عراقی): به نثر و نظم فارسی

کلیله و دمنه (نصرالله منشی): این اثر یکی از نمونه‌های اعلای نثر فنّی به شمار می‌رود، نثری که یکی از ویژگی‌های اصلی آن بهـره‌گیـری از اشعار در میان نثر است. نمونه‌ی این کاربرد را در داستان شیر و گاو ودیده‌اید.

گلستان (سعدی): دارای نثری مسجّع به همراه اشعار فارسی و تازی در میان متن.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: آذرخش (مشفق کاشانی): نظم/ سیاست‌نامه (نظام‌الملک): نثر/ نفحات‌الانس (عبدالرّحمان جامی): نثر

گزینه‌ی ۳: حقّ‌الیقین (محمود شبستری): نثر/ بهارستان (عبدالرّحمان جامی): نثر توأم با نظم

گزینه‌ی ۴: مناجات‌نامه (خواجه عبدالله انصاری): نثر/ گلشن راز (محمود شبستری): نظم/ مختارنامه (عطّار نیشابوری): نظم

۸- گزینه ۲ پاسخ است. کتاب ادبیات فارسی چهارم (ترکیبی)

نام درست پدیدآورندگان آثار: ادبیات و تعهّد در اسلام: محمّدرضا حکیمی/ تاریخ طبری: محمّدبن جریر طبری (ترجمه‌ی تـاریخ طبـری یـا تاریخ بلعمی: ابوعلی محمّد بلعمی). گفتار در روش به کار بردن خرد: دکارت (ترجمه‌ی ذکاءالملک فروغی)

۹- گزینه ۴ پاسخ است. صفحات ۱۶۷ و ۱۶۸ کتاب زبان فارسی ۳ و صفحات ۱۷۴ و ۱۷۵ کتاب ادبیات فارسی ۲ و صفحه ۱۳۳ کتاب آرایه‌های ادبی

درج: -/ اسلوب معادله: -

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: حس‌آمیزی: نسبت دادن تلخی و شیرینی به افسانه/ اغراق: اینکه لطافت و تأثیر معشوق به قدری‌ست که معشوق از خون، شیر و از نوش، نیش و از خار، گل می‌سازد.

گزینه‌ی ۲: تشبیه: شاخه گل(مشبّه) به دام(مشبّه‌به)/ کنایه: رشته بر پا کنایه از اسیر و گرفتار

گزینه‌ی ۳: مجاز: عالم مجاز از مردم عالم/ جناس: «رو» و «سو» (ناقص اختلافی)

۱۰- گزینه ۳ پاسخ است. صفحات ۱۶۷ و ۱۶۸ کتاب زبان فارسی ۳ و صفحات ۱۳۳ و ۱۶۳ کتاب آرایه‌های ادبی

مجاز (بیت «د»): فردا مجاز از روز قیامت

حسن‌تعلیل (بیت «ج»): شاعر دلیل پشت ابر رفتن ماه را جلوه‌گری چهره‌ی چون آفتاب معشوق دانسته است.

ایهام (بیت «الف»): بو: ۱- رایحه، شمیم ۲- آرزو و امید

درج (بیت «ب»): آوردن آیه‌ی ۳ سوره‌ی توحید

دقت کنیم! به آوردن آیه یا حدیث در سخن، «اقتباس» و «درج» نیز می‌گویند. البته آرایه‌ی درج از موضوعات مورد پرسش در بخش عمومی نیست.

۱۱- گزینه ۱ پاسخ است. صفحات ۱۶۷ و ۱۶۸ کتاب زبان فارسی ۳

کنایه: جان به لب رسیدن کنایه از تحمل نهایت سختی و مشقّت/ شیرین‌کلام بودن کنایه از سخنان دل‌پذیر گفتن/ حرف از دهن کشیدن کنایه از وادار به سخن گفتن کردن/ مجاز: حرف مجاز از سخن/ حس‌آمیزی: شیرین کلام، حرف تلخ/ تضاد: شیرین ≠ تلخ

۱۲- گزینه ۴ پاسخ است. صفحه ۷۶ کتاب زبان فارسی ۳

مشتق: زمستانی (زمستان + ی)/ پرنده (پر + ـَ نده)/ رسیدن (رسید + ـَ ن) «۳ واژه»/ مرکّب: بادگیر (باد + گیر) «۱ واژه»

مشتق- مرکّب: روزشماری (روز + شمار + ی)/ خستگی‌ناپذیر (خسته + [گ]ی + نا + پذیر)/ شوریده‌حال (شورید + ه + حال) «۳ واژه»

۱۳- گزینه ۲ پاسخ است. صفحات ۶۱ و ۶۲ کتاب زبان فارسی ۳

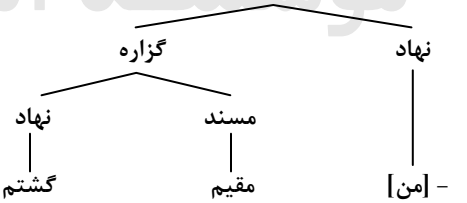
آموزش ... سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی: صفت مضاف‌الیه

۱۴- گزینه ۴ پاسخ است. صفحات ۴۳ الی ۴۷ کتاب زبان فارسی ۳

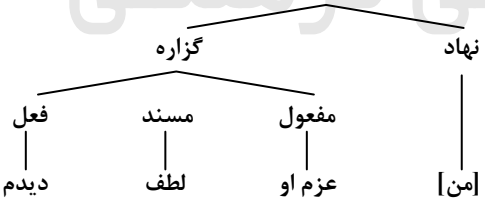
بازگردانی جمله‌ی اول: مقیم بزم او گشتم

سه‌جزئی با مسند

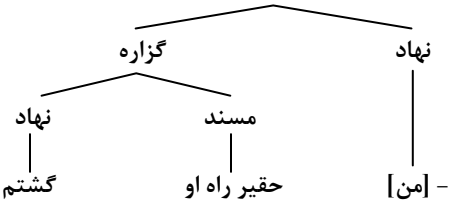
بازگردانی جمله‌ی دوم: عزم او چون لطف دیدم

چهارجزئی با مفعول و مسند

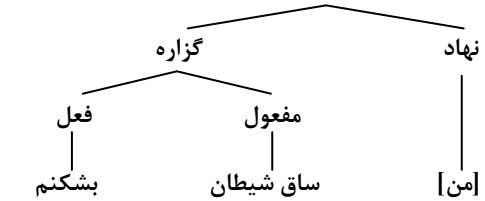
بازگردانی جمله‌ی سوم: حقیر راه او گشتم

سه‌جزئی با مسند

بازگردانی جمله‌ی چهارم: تا ساق شیطان بشکنم

سه‌جزئی با مفعول

دقت کنیم! جمله‌ی دوم را در حقیقت به دو صورت می‌توان بازگردانی کرد:

الف) «چون» به معنی «هنگامی که»/ [من] چون عزم او [را] لطف(مسند) دیدم

ب) «چون» به معنی «مانندِ»/ [من] عزم او را چون لطف(متمم در جایگاه مسند) دیدم

۱۵- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۴۵ کتاب زبان فارسی ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: به دختر چه خوش گفت بانوی ده (چهار جزئی با مفعول و متمم)

گزینه‌ی ۲: به بازار گندم‌فروشان گرای (سه‌جزئی با متمم)

گزینه‌ی ۴: علم و ادب می‌فروشد به (در ازایِ) نان [به قدرتمندان] (چهار جزئی با مفعول و متمم)

دقت کنیم! در گزینه‌ی ۴ متممِ اصلی فعل، چیزی مانندِ «قدرتمندان» است که به قرینه‌ی معنوی حذف شده- ظاهراً طراح سؤال «نان» را متمم پنداشته و گزینه‌ی ۴ را بر این اساس، دارای متمم فعل دانسته‌اند. به هر حال، تنها با توجه به فعل «فروختن» می‌توان این گزینه را هم دارای متمم دانست و نیازی به تشخیص متمم واقعی از متمم جعلی نیست؛ هر چند این راه‌حل، خطای طراح را نمی‌پوشاند. قرابت معنایی هم دارد با ضرب‌المثل معروف «هر گردی گردو نیست»!

۱۶- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۱۶ کتاب زبان فارسی ۳

شمارش تکواژها: هر/ انسان/ ی/ بِـ/ پذیر/ ـَد/ آن/ چه/ پیغم (پیغام)/ بر/ ـِ/ وی/ گفت/ ه/ است/ ∅/ از/ اهل/ ـِ/ شریعت/ است/ ∅/ و/ هر/ انسانی/ ی/ به/ جای/ آور/ ـَد/ اهل/ـِ/ طریقت/ است/ ∅ «۳۵ تکواژ»

شمارش واژه‌ها: هر/ انسانی/ بپذیرد/ آن/ چه/ پیغمبر/ ـِ/ وی/ گفته است/ از/ اهل/ ـِ/ شریعت/ است/ و/ هر/ انسانی/ به جای آورد/ اهل/ ـِ/ طریقت است «۲۲ واژه»

دقت کنیم! تقطیع تکواژها و واژه‌ها به صورتی که می‌بینید، تصور طرّاح سؤال را نشان می‌دهد که صد البته هیچ‌گونه توجیه علمی ندارد و کاملاً نادرست و مغایر با شیوه‌ی خودِ سازمان سنجش و پاسخ همه‌ی کنکورهای گذشته است. تقطیع «پیغمبر» به دو تکواژ، بدون توجه به مخفّف بودن این واژه و همین طور، تقطیع «آن‌چه» به دو واژه، بسیار محلّ اختلاف و مغایر با اطلاعات کتاب درسی، معلم و دانش‌آموز است.

۱۷- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۶۲ کتاب ادبیات فارسی ۲

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۳: بازگشت به اصل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: منزل عاشق جایی است که معشوق آن‌جا باشد.

گزینه‌ی ۲: نفی باورهای عاشقانه و مناسبات عاشق و معشوق

گزینه‌ی ۴: ترک عشق ناممکن است.

۱۸- گزینه ۴ پاسخ است. صفحه ۱۷۵ کتاب ادبیات فارسی ۲

مفهوم گزینه‌ی ۴: رنج عاشقی و بی‌تفاوتی معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بی‌اعتباری جایگاه‌های ظاهری

دقت کنیم! گزینه‌ی پاسخ، مطابق با انتخاب طراح سؤال است. در حالی که گزینه‌ی ۲ به طور مشخص به «تقابل عشق و عقل» اشاره می‌کند و این مفهوم هیچ ارتباطی با بیت سؤال و گزینه‌های ۱ و ۳ ندارد. بلکه واژه‌های «جبرئیل» و «پاشکسته» جناب طراح را به اشتباه انداخته به طوری که مفهوم بیت را جایگاه فرودست جبرئیل در برابر انسان تصور کرده‌اند.

۱۹- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۱۷۹ کتاب ادبیات فارسی ۲

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۱: اهل بصیرت دچار بلا و حسرت‌اند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: بی‌اعتباری عناوین و القاب

گزینه‌ی ۳: دعوت به بصیرت

گزینه‌ی ۴: هر کسی لیاقت اهل بصیرت شدن را ندارد.

۲۰- گزینه ۲ پاسخ است. صفحه ۶۷ کتاب ادبیات فارسی ۳

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۲: سزای بی‌ثمری نابودی است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: بی‌تعلّقی موجب سعادت است.

گزینه‌ی ۳: نکوهش دل‌بستن به دنیا

گزینه‌ی ۴: نکوهش دل‌بستن به دنیا

۲۱- گزینه ۱ پاسخ است. کتاب ادبیات فارسی ۳ (ترکیبی)

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۱: «آن» و «نوعی زیبایی غیر قابل شرح» در وجود معشوق نهفته است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: اغراق در زیبایی معشوق

گزینه‌ی ۳: دشواری تحمل بار امانت عشق خداوند

گزینه‌ی ۴: وصف بر چهره نیامدن موی معشوق

مؤسسه آموزشی فرهنگی

۲۲- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۱۵۷ کتاب ادبیات فارسی ۳

مفهوم گزینه‌ی ۳: خودشناسی لازمه‌ی خداشناسی است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: نکوهش تکبّر و دعوت به تواضع و افتادگی

۲۳- گزینه ۲ پاسخ است. کتاب ادبیات فارسی چهارم (ترکیبی)

مفهوم گزینه‌ی ۲: نکوهش کوته‌نظری

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: نکوهش حرص و آز

۲۴- گزینه ۴ پاسخ است. صفحه ۳۳ کتاب ادبیات فارسی چهارم

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۴: عشق موجب ارزشمندی است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تفاوت ظرفیت پدیده‌های به ظاهر یکسان

گزینه‌ی ۲: پایداری عاشق در عشق

گزینه‌ی ۳: هم‌نشینی با بدان موجب آسیب است.

۲۵- گزینه ۱ پاسخ است. کتاب ادبیات فارسی چهارم (ترکیبی)

مفهوم گزینه‌ی ۱: رمیدگی عاشق از معشوق

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: عشق پنهان‌کردنی نیست.

زبان عربی

۲۶- گزینه ۲ پاسخ است.

کلمات کلیدی: لم یکن یظنّ- أکون صبوراً- متاعب الدنیا

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«لم یکن یظنّ: گمان نمی‌کرد»؛ «کان» به همراه فعل مضارع به صورت ماضی استمراری (می + ماضی) ترجمه می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

«أکون صبوراً: صبور باشم» (رد سایر گزینه‌ها)

«متاعب الدنیا: سختی‌های دنیا»؛ «متاعب: سختی‌ها» جمع است و نمی‌تواند به صورت «مشکلات، پیچیدگی‌ها، سختی» ترجمه شود. (رد سایر گزینه‌ها)

۲۷- گزینه ۱ پاسخ است.

کلمات کلیدی: کونوا من الصالحین- اُدعوا- عملکم الصالح- حتّی تصبحوا

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

«کونوا من الصالحین: از صالحان باشید»؛ «کونوا: باشید» فعل امر است. (رد سایر گزینه‌ها)

«حتّی تصبحوا: تا بشوید، تا بگردید»؛ فعل مضارع منصوب به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

«اُسوة: اسوه‌ای» چون نکره است باید همراه «ی» وحدت یا نکره ترجمه شود. (رد سایر گزینه‌ها)

۲۸- گزینه ۳ پاسخ است.

کلمات کلیدی: ذهب- هذا الضّیف- بیت صدیقه- غیر إعلان مسبق- أکرمه

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

«ذهب: رفت»؛ «جاء» به معنای «آمد» و «ذهب» به معنای «رفت» است. (رد گزینه‌ی ۴)

«هذا الضّیف: این مهمان»؛ «هذا» اسم اشاره است و باید در ترجمه ذکر شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

«بیت صدیقه: خانه‌ی دوستش»؛ ترکیب اضافی است که کلمات باید پشت سر هم و بدون فاصله ترجمه شوند. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

«غیر إعلان مسبق: بدون اعلام قبلی»؛ این یک ترکیب اضافی است و نمی‌تواند به صورت فعل ترجمه شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

۲۹- گزینه ۴ پاسخ است.

کلمات کلیدی: کلّ خلیّة من خلایا العین- تعمل- کالمرآة

«کل خلیّة من خلایا العین: هر سلولی از سلول‌های چشم»؛ «خلیّة: سلول» مفرد است که جمع آن «خلایا» می‌باشد و هر دو باید در ترجمه ذکر شوند. (رد سایر گزینه‌ها)

«تعمل: انجام می‌دهد»؛ در صیغه‌ی مفرد و معادل دقیق آن «انجام می‌دهد» می‌باشد. (رد سایر گزینه‌ها)

۳۰- گزینه ۳ پاسخ است.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «یُولَدُ» فعل مجهول است و نمی‌تواند به صورت معلوم و متعدی ترجمه شود.

ترجمه‌ی درست: فقر از تنبلی و ضعف متولد می‌شود.

گزینه‌ی ۲: «الباب» معرفه است و نمی‌تواند به صورت نکره ترجمه شود و نیز یوشک معنای «تقریباً چیزی نمی‌ماند، نزدیک است» می‌دهد و فعل مضارع منصوب «أن یُفتح» به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

ترجمه‌ی درست: هر کس در را زیاد بکوبد، به زودی برایش باز می‌شود.

گزینه‌ی ۴: «تَر» فعل مضارع معلوم «للمخاطب» است چون حرف مضارعه فتحه دارد.

ترجمه‌ی درست: اگر ابرهای سیاه را زیاد ببینی، بعد از کمی باران خواهد بارید.

۳۱- گزینه ۴ پاسخ است.

شکاری که از دام خود امروز نجات یابد فردا از آن هرگز نجات نخواهد یافت.

مفهوم گزینه‌ها:

۱) عاقبت‌اندیشی **۲) کار امروز را به فردا واگذار نکن**

۳) فرصت‌طلبی **۴) از مرگ گریزی نیست.**

توضیح: صورت سؤال به اینکه از افتادن در دام گریزی نیست و عاقبت در دام خواهی افتاد و از قضا و قدر نمی‌شود فرار کرد، اشاره دارد که با گزینه‌ی ۴ از نظر مفهومی مطابقت می‌کند.

۳۲- گزینه ۱ پاسخ است.

«إسعا» غلط است و باید «إسعیا» باشد (تسعیان ← إسعیا). فعل «تکتسبانه» چون با حرف «حتی» منصوب شده است نون آن باید حذف شود و به صورت «حتی تکتسباه» بیاید.

۳۳- گزینه ۴ پاسخ است.

«می‌رفتند» ماضی استمراری است و در عربی معادل «کان + مضارع» است (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

«پنج جوان: خمسة شباب (شبّان) [شباب و شبّان، هر دو جمع مکسر «شابّ» هستند]»؛ اعداد سه تا ده از نظر جنس عکس معدود خود می‌آیند. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

«سه ماشین: ثلاث سیّارات»؛ اعداد اصلی سه تا ده از نظر جنس عکس معدود خود می‌آیند. (رد سایر گزینه‌ها)

■■ ترجمه‌ی درک مطلب:

بسیاری گمان می‌کنند که فقط غریزه در پشت رفتار حشرات است ولی دانشمندان در طی تجربه‌هایشان ثابت کردند که حشرات از نیروی فکر نیز استفاده می‌کنند و اینکه غریزه همه چیز نیست. مثلاً زنبور زمانی که مشاهده می‌کند باد می‌وزد کارش را رها می‌کند تا از کندویش (خانه‌اش) مراقبت کند تا نیفتد و معروف است که کندوی زنبور عسل شامل تعدادی از مسئولان می‌باشد که کارشان فقط محافظت از کندو است ولی هنگامی که کندو در معرض خراب شدن یا خشک شدن قرار بگیرد همانا گروه‌های دیگری از زنبور عسل در کنار گروه محافظ وارد عمل می‌شوند در حالی که فعالیت‌های غریزیشان را ترک کرده‌اند تا به محکم کردن کندو یا حمل آب کمک کنند. پس هنگامی که غریزه مسئول این رفتار باشد قطعاً معقول است که همگی به آن اقدام کنند. ولی ما می‌بینیم که فقط گروه‌های کوچکی به آن اقدام می‌کنند.

۳۴- گزینه ۲ پاسخ است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تا الآن ثابت نشده که حشرات از نیروی فکر برخوردارند.

گزینه‌ی ۲: زنبور زندگی‌ای اجتماعی دارد که مصداق‌های آن به هنگام بروز مشکلات ظاهر می‌شود.

گزینه‌ی ۳: هنگامی که کندو دچار مشکلی می‌شود، پس قطعاً گروه‌های زنبور در کنار کارهایشان به کمک کردن به دیگران می‌پردازند.

گزینه‌ی ۴: هنگامی که کندو با خطر روبه‌رو می‌شود، همه‌ی گروه‌های زنبور عسل به کمک کردن اقدام می‌کنند تا کندو با خطر مواجه نشود.

توضیح: در خط اول درک مطلب گفته شده که حشرات از قدرت تفکر در کنار غریزه برخوردارند. (رد گزینه‌ی ۱)، در متن گفته شده که یک گروه کوچک کار عادیشان را رها می‌کنند و به کمک می‌پزدازند. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

۳۵- گزینه ۳ پاسخ است.

مهم‌ترین دلیل اثبات پدیده‌ی تعقل این است که .....

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مراقبت از کندو به هنگام طوفان تا اینکه [کندو] نیفتد.

گزینه‌ی ۲: احساس مسئولیت در مقابل از بین رفتن کندو و نبودن آب.

گزینه‌ی ۳: گاهی اوقات ترک کار از سوی بعضی حشرات و پرداختن به کاری دیگر.

گزینه‌ی ۴: اقدام همگی به آن‌چه بر آن‌ها واجب شده در برابر افتادن کندو.

توضیح: همین که گروهی از حشرات کار غریزی‌شان را رها می‌کنند و به کار دیگری می‌پردازند، دلیل وجود تفکر و تعقل در میان آن‌ها است.

۳۶- گزینه ۱ پاسخ است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مشاهدات دانشمندان علتی بود برای از بین رفتن تفکر چیرگی غریزه.

گزینه‌ی ۲: نیروی تفکر نزد حیوانات با آن‌چه نزد انسان است متفاوت نیست.

گزینه‌ی ۳: هیچ شکی نیست که تفکر وجود دارد ولی آن ضعیف‌تر از غریزه است.

گزینه‌ی ۴: حیوانات نیروی غریزه‌ای دارند که بر نیروی عقل غلبه دارد.

توضیح: در متن اشاره‌ای به نحوه‌ی تفکر و تفاوت یا کم و زیاد تفکر در انسان و حیوان نشده است (رد گزینه‌های ۲ و ۳)، براساس متن نیروی تفکر در کنار نیروی غریزه است و هیچ‌کدام بر دیگری غلبه ندارد. (رد گزینه‌ی ۴)

۳۷- گزینه ۲ پاسخ است.

هر کس که به غلبه‌ی غریزه بر همه‌ی تصرّفات حیوان اعتقاد داشته باشد، بر او واجب است که .....

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تعارضی آشکار را در رفتار حیوان با دیگران مشاهده کند.

گزینه‌ی ۲: اختلافی در فعالیت‌های یک مجموعه از حیوان نبیند.

گزینه‌ی ۳: موضوع کمک کردن حیوان به دیگران به هنگام بروز مشکلات را منکر شود.

گزینه‌ی ۴: قبول کند که حیوانات با اسلوبی واحد در موقعیت‌های مختلف عمل نمی‌کند.

۳۸- گزینه ۴ پاسخ است.

حرکت‌گذاری کامل عبارت به صورت زیر است:

أثْبَتوا	خِلالَ	تَجاربهم	أنَّ	الحَشَراتِ	تَستفيدُ	مِن قوّة	الفِكْر
فعل و فاعل	مفعول‌فیه و منصوب	مضاف‌الیه و مجرور	حرف مشبّهة بالفعل	اسم حرف مشبّهة بالفعل و منصوب بالکسر	فعل و فاعل و خبر «أنّ»	جار و مجرور	مضاف‌الیه و مجرور

و أنَّ	الغريزةَ	ليستْ	كُلَّ	شَيءٍ
حذف مشبّهة بالفعل	اسم «أنَّ» و منصوب	فعل ناقصه و اسم آن ضمیر «هی» مستتر	خبر فعل ناقصه و منصوب	مضاف‌الیه و مجرور

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: قُوّة ← قُوّةٍ (مضاف تنوین نمی‌گیرد.) **گزینه‌ی ۲: كلُّ ← كلَّ (خبر «لیست» و منصوب)**

گزینه‌ی ۳: تجارِبَ ← تجارِبِ (مضاف‌الیه و مجرور)

۳۹- گزینه ۱ پاسخ است.

عندما يُلاحِظُ	أنَّ	الرِّيحَ	تَعصِفُ	يَتْرُكُ	عملَه	ليُواظبَ	خليّتَهُ
فعل و فاعل	حرف مشبّهة بالفعل	اسم «أنَّ»	فعل و فاعل خبر «أنَّ»	فعل و فاعل	مفعول‌به + مضاف‌الیه	فعل مضارع منصوب	مفعول‌به + مضاف‌الیه

كي لا تسقطَ
فعل مضارع منصوب

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: يُلاحَظُ ← يُلاحِظُ (فعل مضارع معلوم از ثلاثی مزید باب مفاعلة است.)/ تَعصِفَ ← تَعصِفُ (حروف ناصبه بر سر آن نیامده است.)/ يترَكُ ← يترُكُ

گزینه‌ی ۳: عَمَلُهُ ← عَمَلَهُ (مفعول‌به و منصوب)

گزینه‌ی ۴: يُواظِبُ ← يُواظِبَ (فعل مضارع منصوب به حرف ناصبه «لـ» است.)

۴۰- گزینه ۴ پاسخ است.

«إثبتوا»:

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مزيد ثلاثي من باب افتعال ← مزيد ثلاثي من باب إفعال

گزینه‌ی ۲: لازم ← متعدٍّ/ خبر «لكنّ» و منصوب محلّاً ← خبر «لكنّ» و مرفوع محلّاً

گزینه‌ی ۳: معرب ← مبني على الضمّ

۴۱- گزینه ۳ پاسخ است.

«تتعرّض»:

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: مزيد ثلاثي من باب تفعيل ← مزيد ثلاثي من باب تفعّل

گزینه‌ی ۲: صحيح و مضاعف ← صحيح و سالم/ فعل و فاعله ضمير «هي» المستتر ← فعل و فاعله «الخليّة»

گزینه‌ی ۴: للمخاطب ← للغائبة

۴۲- گزینه ۱ پاسخ است.

«السلوک»:

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: بدل و مرفوع بالتبعيّة للمبّدل منه «هذا» ← عطف بيان و مجرور

گزینه‌ی ۳: جمع تكسير ← مفرد/ نعت و مجرور بالتبعيّة ← عطف بيان و مجرور

گزینه‌ی ۴: ممنوع من الصرف ← منصرف/ عطف بيان و مرفوع بالتبعيّة لمتبوعه ← عطف بيان و مجرور بالتبعيّة لمتبوعه

۴۳- گزینه ۲ پاسخ است.

«مَکتبه» اسم مکان است. اما در سایر گزینه‌ها به‌ترتیب «مفتاح- مقبض- مِکنسة» اسم آلت هستند.

توجه: وزن‌های اسم آلت: مِفعَلْ/ مِفْعَلَة مِفْعال

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: من و خواهرم به خانه آمدیم و در را با کلید باز کردیم،

گزینه‌ی ۲: در خانه سه اتاق است که یکی از آن‌ها کتاب‌خانه‌ی خواهرم است،

گزینه‌ی ۳: دستگیره در کتاب‌خانه‌ی جدید است و او آن را انتخاب کرده و خریده است،

گزینه‌ی ۴: خواهرم جارو را برای پاکیزه کردن اتاقش به کار می‌گیرد.

۴۴- گزینه ۱ پاسخ است.

اسم‌های منقوص تنها زمانی که منصوب باشند، دارای اعراب ظاهری اصلی هستند و در باقی حالات اعراب تقدیری دارند. در این گزینه «القاضي» اسم «إنّ» و منصوب با اعراب ظاهری است.

ترجمه: همانا قاضی عادل قصد روشن شدن حق را دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: القاضي: مجرور به حرف جر تقدیراً

ترجمه: همه‌ی مردم از قاضی می‌خواهند که به عدالت حکم کند،

گزینه‌ی ۳: القاضي: مجرور به حرف جر تقدیراً

ترجمه: در هر حکمی بعضی از مردم راضی می‌شوند و بعضی از آن‌ها از قاضی ناراضی هستند،

گزینه‌ی ۴: القاضي: مضاف‌الیه و مجرور تقدیراً

ترجمه: و مردم درباره‌ی حکم قاضی همیشه صحبت می‌کنند چه با رد کردن چه با قبول کردن.

۴۵- گزینه ۳ پاسخ است.

در این گزینه «تفاحاً» مفعول‌به است و «حریصاً» حال مفرد برای «الطفل» است.

ترجمه: کودک سیبی را با حرص بر میوه‌ها خورد در حالی که من به او شادمان نگاه می‌کردم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: هذا: مفعول‌به اول/ عادلاً: مفعول‌به دوم

ترجمه: این معلم را عادل می‌نامیم زیرا او با دقت به ادای حق دانش‌آموزان می‌پردازد.

گزینه‌ی ۲: بهلولاً: مفعول‌به اول/ مسئولاً: مفعول‌به دوم

ترجمه: مردم بهلول را مسئول بنای مسجد قرار دادند در حالی که او چیزی نساخته بود.

گزینه‌ی ۴: «ک» در «نحسبک»: مفعول‌به اول/ غافلاً: مفعول‌به دوم

ترجمه: تو را غافل از امتحان فرض می‌کردیم ولی تو از زمان آن ناآگاه بودی.

۴۶- گزینه ۱ پاسخ است.

در هنگام تبدیل جمله‌ی معلوم به مجهول نباید زمان آن‌ها را از مضارع به ماضی و بالعکس تغییر داد.

لا یهدي الله القومَ الظّالمین ← لا یُهدَی القومُ الظالمون

ترجمه: خدا قوم ستمکار را هدایت نمی‌کند ← قوم ستمکار هدایت نمی‌شود.

۴۷- گزینه ۳ پاسخ است.

«لا»ی ناسخه بر سر اسم می‌آید. «لا نفعَ»

ترجمه: واجب است که اعتراف کنیم به اینکه هیچ سودی در همنشینی با جاهلان نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: لا: حرف نفی است چون بر سر فعل مضارع آمده است.

ترجمه: کسی که با جدیت کار نمی‌کند هرگز در زندگی‌اش موفقیت را نخواهد دید.

گزینه‌ی ۲: لا: حرف عطف است چون بین «علی صدیقي» و «علی جمیع» ارتباط برقرار کرده است.

ترجمه: بر دوستم سلام کردم نه بر همه‌ی حاضران.

گزینه‌ی ۴: لا: حرف نفی است چون بر سر فعل مضارع آمده است.

ترجمه: همانا برادرش در خانه درس نمی‌خواند، بلکه در مدرسه.

۴۸- گزینه ۳ پاسخ است.

مفعول‌له مصدری منصوب است که علت انجام فعل را بیان می‌کند به همین خاطر بهترین راه شناخت آن ترجمه است، چون در ترجمه‌ی آن «به خاطر» می‌آید.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

۱) کارهایم را به بهترین نحو انجام دادم. ۲) از انسان خسیس و اخلاقش همیشه دوری کن.

۳) به فقیران به‌خاطر نزدیکی به خدا کمک کردم. ۴) از مادرم با تمام شادی عذرخواهی کردم.

۴۹- گزینه ۴ پاسخ است.

«عین الذّبابة، عین النحل» هر دو ترکیب اضافی (مضاف و مضاف‌الیه) هستند و در این عبارت هیچ صفت یا نعتی وجود ندارد. دقت کنید «نعت» و «صفت» یکی هستند. دقت کنید «تقع» جمله‌ی حالیه است چون «الذّبابة» به عنوان صاحب حال معرفة است.

ترجمه: به مردم با چشم مگس نگاه نکن در حالی که [تو خودت] به روی آن‌چه که نجس است، قرار گرفته‌ای. بلکه [به آن‌ها] با چشم زنبور نگاه کن.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: قاطع: صفت مفرد و مرفوع

ترجمه: عقل شمشیری برنده است، پس هوا و هوست را با عقلت بکش.

گزینه‌ی ۲: یقرّب: صفت جمله و محلاً مجرور برای موصوف «شیء»

ترجمه: از خودت دور کن هر چیزی که تو را به آن‌چه که برایت آزاردهنده است، نزدیک می‌کند.

گزینه‌ی ۳: الرقیق: صفت مفرد و مجرور / الشدیدة: صفت مفرد و مجرور

ترجمه: در زندگی‌تان مانند هوای صاف باشید و بر حذر باشید که مانند بادهای شدید باشید.

۵۰- گزینه ۱ پاسخ است.

کلمه‌ی «کلّ» در صورتی تأکید است که نقش اصلی دیگری نداشته باشد و به آن ضمیری اضافه شده باشد که به موکّد برگردد. در این عبارت «کلّهم» تأکید نیست و «کلٌّ» نقش نائب فاعل را دارد.

ترجمه: گمان می‌کردم که همه‌ی آن‌ها فراموش شده‌اند و برای آن‌ها یادی باقی نمانده است.

ترجمه‌ی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: آیا ندانستی که دوستانت همه‌ی آن‌ها موفق شده‌اند؟!

گزینه‌ی ۳: بیماری‌های روانی همه‌شان به علت مشکلات اجتماعی است؟!

گزینه‌ی ۴: پول‌هایش همه‌ی آن‌ها دیروز دزدیده شد و نمی‌داند چه‌کار کند؟!

دین و زندگی

۵۱- گزینه ۲ پاسخ است.

با مشاهده‌ی نظام‌مندی موجودات جهان، حضور حکمت و تدبیر الهی را درمی‌یابیم. هر آیه‌ای که از هدف‌مندی جهان سخن می‌گوید، حاکی از حکمت و تدبیر خداست. بنابراین پیام آیه‌ی شریفه‌ی ﴿ما خلقنا السّماوات و الأرض و ما بینهما الّا بالحق﴾ بیانگر این امر است.

۵۲- گزینه ۱ پاسخ است.

مسئولیت انسان در برابر سرنوشت خویش، بیانگر قدرت اختیار و انتخاب انسان است که آیه‌ی ﴿انّا هدیناه السبیل امّا شاکراً و امّا کفوراً: همانا ما راه را به او نشان دادیم یا سپاس‌گزار است یا ناسپاس﴾ بیانگر این امر است. اینکه بیهودگی در نظام آفرینش جایگاهی ندارد، از آیه‌ای برداشت می‌شود که باطل بودن را از آن نفی کرده است. آیه‌ی ﴿ربنا ما خلقت هذا باطلاً: پروردگارا این را بیهوده نیافریدی﴾ بیانگر آن است.

تذکر: آیه‌ی ﴿خلق الله السّماوات و الأرض بالحق﴾ بیانگر هدف‌مندی جهان است.

۵۳- گزینه ۳ پاسخ است.

با توجه به آیه‌ی ﴿ما خلقنا السّماوات و الأرض و ما بینهما بالحق و اجل مسمّی و الذین کفروا عمّا انذروا معرضون﴾ یکی از انذارها و هشدارهایی که مورد بی‌توجهی کافران قرار می‌گیرد، این است که جهان بر پایه‌ی حق بنا شده و دارای سرآمد معین و آینده‌ی روشن است.

۵۴- گزینه ۴ پاسخ است.

محدودیت عمر انسان در دریافت پاداش اعمال، بیانگر ضرورت معاد براساس عدل الهی است. از آنجا که پاداش بسیاری از اعمال در این دنیا ممکن نیست و اگر جهان دیگری نباشد که افراد پاداش شایسته‌ی اعمالشان را دریافت کنند، بر نظام عادلانه‌ی خداوند ایراد وارد می‌شود، عدل خدا ایجاب می‌کند که رستاخیزی باشد. چون هر انسانی میل به کمالات بی‌نهایت دارد، به دنبال پایان‌ناپذیرها و افول‌ناشدنی‌هاست. این امر بیانگر ضرورت معاد براساس حکمت الهی است.

۵۵- گزینه ۴ پاسخ است.

عبارت «یوم تقوم السّاعة ادخلوا آل فرعون اشدّ العذاب» مربوط به جایگاه ال فرعون در عالم رستاخیز، عبارت «حاق بآل فرعون سوء العذاب» مربوط به جایگاه آل فرعون در عالم برزخ، عبارت «سلام علیکم ادخلوا الجنّة بما کنتم تعملون» مربوط به جایگاه پاکان در عالم برزخ و عبارت «فنعم اجر العاملین» نیز مربوط به جایگاه متقین در عالم رستاخیز است.

۵۶- گزینه ۱ پاسخ است.

با توجه به آیه‌ی ﴿و امّا من اوتی کتابه بشماله فیقول یا لیتنی لم اوت کتابیه﴾، فریاد «کاش نامه‌ی عملم به دستم داده نمی‌شد.» از اصحاب شِمال است و با توجه به آیه‌ی ﴿فامّا من اوتی کتابه بیمینه فیقول هاؤم اقرءوا کتابیه﴾، فریاد «بیایید نامه‌ی عمل مرا بخوانید.» از اصحاب یمین است. معیار و میزان سنجش اعمال، عین حق و حقیقت است.

تذکر: چون اعمال پیامبران و امامان علیهم‌السلام نیز عین حق و حقیقت است، معیار و میزان سنجش اعمال سایرین قرار می‌گیرد؛ سعنی در واقع معیار و میزان سنجش بودن اعمال پیامبران نیز معلول حق بودن عمل آنان است لذا گزینه‌ی ۱ از نظر مفهومی درست‌تر است.

۵۷- گزینه ۴ پاسخ است.

آراستگی همراه با عفت و حیا، نشانه‌ی شخصیت روحی و درک متعالی فرد از زندگی است. آیه‌ی ﴿قال معاذ الله انّه ربّی احسن مثوای انه لا یفلح الظالمون﴾ بیانگر جلوه‌ی عفت و پاکدانی حضرت یوسف علیه‌السلام می‌باشد؛ زیرا ایشان در برابر وسوسه‌های زلیخا به خداوند پناه برد و پاکدامنی پیشه کرد.

تذکر: آیه‌ی ﴿کذلک لنصرف عنع السّوء و الفحشاء انّه من عبادنا المخلصین﴾ بیانگر عدم نفوذ شیطان در یوسف علیه‌السلام به علت مراتب بالای اخلاص ایشان است.

۵۸- گزینه ۳ پاسخ است.

دینداری با دوستی خدا آغاز می‌شود و برائت و بیزاری از باطل و دشمنان خدا به دنبال دارد. به همین جهت، اگر کسی بخواهد قلبش را خانه‌ی خدا کند. باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون نماید. آیه‌ی ﴿لا تجد قوماً یؤمنون بالله و الیوم الأخر یوادّون من حادّ الله و رسوله﴾ بیانگر بیزاری از دشمنان خدا (بیرون کردن شیطان و امور شیطانی از دل) که از نشانه‌های محبت به خداست، می‌باشد.

۵۹- گزینه ۲ پاسخ است.

خواهر همسر: نامحرم- خاله‌ی مادر: محرم- عمّه‌ی پدر: محرم- مادربزرگ همسر: محرم

۶۰- گزینه ۲ پاسخ است.

آیه‌ی ﴿و منهم من یستمعون الیک افانت تسمع الصم و لو کانوا لا یعقلون: و از میان آنان کسانی هستند که (به ظاهر) به تو گوش فرا می‌دهند، پس آیا تو کرها را شنوا می‌کنی، هر چند تعقل نمی‌کنند﴾ بیانگر آن است که هدایت پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله که حجت برون است، وقتی مؤثر واقع می‌شود که عقل یا حجت درون سرکوب نشده باشد. مفهوم گوش جان را بر فهم حقایق بستن یا کم‌رنگ کردن حجت درون (عقل) به بی‌تأثیری حجت برون (پیامبر) می‌انجامد، نیز حاکی از همین مطلب است.

۶۱- گزینه ۱ پاسخ است.

قاعده‌ی «ما جعل علیکم فی الدّین من حرج» و «لا ضرر و لا ضرار فی الاسلام» هر دو بیانگر وجود قوانین تنظیم‌کننده از ویژگی‌های دین اسلام هستند که سبب انطباق آن با نیازهای متغیر زمان می‌شوند.

۶۲- گزینه ۳ پاسخ است.

آیات اول سوره‌ی علق که علم و دانش و نویسندگی را تکریم کرده و آن را به خداوند نسبت داده است، بیانگر تأثیرناپذیری قرآن از عقاید دوران جاهلیت است.

۶۳- گزینه ۳ پاسخ است.

از آنجا که امام، همه‌ی مسئولیت‌های پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله جز دریافت و ابلاغ وحی را دارد، باید صفات و ویژگی‌های خاصی داشته باشد. از جمله‌ی این ویژگی‌ها «عصمت» است. تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست. بنابراین همان‌طور که پیامبر از طرف خدا معین می‌شود، امام نیز از طرف خدا تعیین می‌شود.

۶۴- گزینه ۴ پاسخ است.

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله در کنار خانه‌ی خدا بود که علی علیه‌السلام وارد شد. ایشان فرمود: «سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و کسانی که از او پیروی کنند، رستگارند و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» در همین هنگام آیه‌ی ﴿انّ الذین آمنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریّة﴾ بر پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله خدا نازل شد.

۶۵- گزینه ۱ پاسخ است.

با توجه به قسمت آخر آیه‌ی ۱۰۹ سوره‌ی یوسف: ﴿و لدار الأخرة خیر للذین اتقوا افلا تعقلون﴾، از نظر قرآن کریم زندگی آن دسته از انسان‌ها مورد قبول است که تقوا پیشه کرده باشند، با تفکر و تعقل زندگی نموده‌اند و در تصمیم‌گیری‌ها به آخرت توجه کرده باشند. بنابراین گزینه‌ی ۱ که به جای تقوا، از اصطلاح پرواپیشگان و به جای توجه به آخرت از اصطلاح غیر اصالت‌نگر به دنیا و زیبایی‌های فریبنده‌اش استفاده کرده، درست است.

تذکر: گزینه‌های ۲ و ۴ که مربوط به قسمت اول آیه، یعنی سیر و مطالعه در تاریخ گذشتگان است، درباره‌ی زندگی مورد قبول از نظر قرآن نیست و گزینه‌ی ۳ نیز به این دلیل نادرست است که طبق آیه، بی‌اعتباری دنیا و مسایل آن، برای انسان‌های باتقوا است نه برای تعقل‌کنندگان.

۶۶- گزینه ۱ پاسخ است.

یکی از فوایدی که زنده بودن امام زمان(عج)، مشخص بودن پدر و مادر آن حضرت و حضور ایشان در جامعه دارد، این است که جامعه به صورت‌های گوناگون از هدایت‌های امام و از ولایت معنوی (نه ولایت ظاهری) ایشان برخوردار می‌گردد؛ زیرا لازمه‌ی برخورداری جامعه از ولایت ظاهری امام، ظهور ایشان است.

۶۷- گزینه ۲ پاسخ است.

قاطعیت و استواری ولیّ فقیه از پیام آیه‌ی ﴿فاذا عزمت فتوکّل علی الله: پس چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن﴾ دریافت می‌شود. طبق این آیه می‌گوییم: ولی فقیه در تصمیم‌گیری قاطع و استوار است و با توکل بر خداوند برنامه‌ها را به پیش می‌برد.

تذکر: عبارت «فلذلک فادع و استقم کما امرت» نیز به استواری رهبر در دعوت مردم به پیام الهی اشاره می‌کند و نادرست نیست اما با توجه به اینکه گزینه‌ی ۲ در درس ۱۲ سال سوم آمده، این گزینه مد نظر طراح بوده است.

۶۸- گزینه ۲ پاسخ است.

عالی‌ترین هدف تشکیل خانواده، رشد اخلاقی و معنوی هر یک از اعضای خانواده است و با توجه به اینکه آیه‌ی ﴿انّ المسلمین و المسلمات و المؤمنین و المؤمنات .. اعدّ الله لهم مغفرة و اجراً عظیماً﴾ به انجام اعمال عبادی و کسب فضائل اخلاقی برای زن و مرد که نمونه‌ای از رشد اخلاقی و معنوی در فرد می‌باشد،اشاره دارد، حاکی از این هدف است.

تذکر: آیه‌ی ﴿و الله جعل لکم من انفسکم ازواجاً ...﴾ حاکی از «رشد و پرورش فرزندان» از اهداف تشکیل خانواده است.

۶۹- گزینه ۴ پاسخ است.

اگر بگوییم: «خدا، صاحب اختیاری است که تدبیر همه‌ی امور هستی به دست اوست.» به توحید در ربوبیت اشاره کرده‌ایم که پیام آیه‌ی ﴿افرایتم ما تحرثون أأنتم تزرعونه ام نحن الزارعون﴾ بیانگر آن است و اگر بگوییم: «جهان، از اصل‌های متعدد پدید نیامده» به توحید در خالقیت اشاره کرده‌ایم که هیچ‌یک از آیات به این امر اشاره ندارد. آیه‌ی ﴿الی الله ترجع الأمور﴾ بیانگر اصل معاد و آیه‌ی ﴿قل هو الله أحد﴾ بیانگر اصل توحید (یگانگی خداوند) است. با این وجود،طراح آیه‌ی ﴿قل هو الله أحد﴾ را درست دانسته است.

۷۰- گزینه ۴ پاسخ است.

خداوند از ما می‌خواهد از عبادت شیطان دور شویم و به بندگی خدا درآییم. خداوند، گرایش به پرستش خود را در خلقت ما قرار داده (گرایش به پرستش خداوند، فطری است) و به وسیله‌ی پیامبران الهی و کتاب‌های آسمانی ما را به سوی آن راهنمایی نموده (پیامبران الهی و کتاب‌های آسمانی، راه‌نمایان به سوی فطرت هستند). به همین جهت از این عهد و پیمان فطری با انسان سخن می‌گوید و می‌فرماید: ﴿الم اعهد الیکم یا بنی آدم أن لا تعبدوا الشیطان انّه لکم عدوّ مبین و أن اعبدونی هذا صراط مستقیم: ای فرزندان آدم مگر با شما عهد نکرده بودم که شیطان را پرستش نکنید همانا او دشمنی آشکار برای شماست و اینکه مرا پرستش کنید. این راهی راست است﴾

۷۱- گزینه ۱ پاسخ است.

موضوع اصلی آیه‌ی ﴿انّا هدیناه السبیل امّا شاکراً و امّا کفوراً﴾ با توجه به اینکه در درس ۵ پیش‌دانشگاهی آمده، قدرت اختیار و انتخاب انسان است و تنها گزینه‌ای که به اختیار اشاره دارد، گزینه‌ی ۱ است. هر چند که این آیه به محصور بودن قدرت بر چارچوب قوانین حاکم بر هستی تأکید نمی‌کند.

تذکر: اگر چه این آیه به هدایت انسان نیز اشاره دارد، اما چون تأکید اصلی آن بر «اختیار» است، لذا گزینه‌ای را باید انتخاب کنیم که بر این مفهوم تأکید می‌کند. در نتیجه، گزینه‌ی ۱ مناسب است.

۷۲- گزینه ۱ پاسخ است.

پیروزی یا شکست در آزمایش‌های الهی، سبب جدا شدن انسان‌های خوب از بد و ساخته شدن و تکامل، یا خسران و عقب‌ماندگی آن‌ها می‌گردد. بنابراین مسبب ساخته شدن و تکامل یا خسران و عقب‌ماندگی انسان، سنت ابتلا و امتحان است.

۷۳- گزینه ۳ پاسخ است.

مرحله‌ی دوم توبه آن است که شخص تائب، تصمیم جدی بر ترک گناه بگیرد. مرحله‌ی اول آن نیز پشیمانی از گذشته است که شخص را دچار اندوه و حسرت می‌کند و شیرینی گناه را به تلخی تبدیل می‌سازد. مفهوم نخست یعنی تصمیم بر تکرار نکردن گناه، از دقت در عبارت «المستغفر من الذنب و یفعله کالمستهزئ بربّه» به دست می‌آید.

۷۴- گزینه ۲ پاسخ است.

از دقت در عبارت ﴿قل من حرّم زینة الله الّتی اخرج لعباده: بگو چه کسی حرام کرده زیورهایی را که خدا برای بندگانش پدید آورده﴾ متوجه می‌شویم که خداوند زیورها و زینت‌های حلال دنیایی خویش را بر بندگانش چه مؤمن و چه غیر مؤمن حرام نکرده است. بنابراین می‌گوییم: «استفاده از زیورهای حلال دنیایی، مشترک بین مؤمنان و غیر مؤمنان در دنیا است.» از دقت در عبارت ﴿قل هی للذین آمنوا ... خالصة یوم القیامة: بگو این‌ها برای کسانی است که ایمان دارند و ... نیز به طور خاص در قیامت﴾ متوجه می‌شویم که نعمت‌های خداوند در قیامت، فقط به مؤمنان اختصاص دارد. بنابراین می‌گوییم: «استفاده از زیورهای حلال اخروی، مختص به مؤمنان در آخرت است.»

۷۵- گزینه ۳ پاسخ است.

آیه‌ی شریفه‌ی ﴿قال موسی لقومه استعینوا بالله و اصبروا﴾ مبین تقویت ایمان و اراده در حوزه‌ی اول: تقویت توانایی‌های فردی است.

تذکر: آیه‌ی ﴿ادع الی سبیل ربّک بالحکمة و الموعظة﴾ مبین تأکید بر محتوای عقلانی و خردمندانه‌ی دین است نه تقویت عزت نفس عمومی.

زبان انگلیسی

۷۶- گزینه ۲ پاسخ است.

«علی کارش را رها کرد چون او از انجام دادن یک کار به صورت مداوم خسته شده بود.»

توضیح: بعد از حرف اضافه (در اینجا **of**)، اسم مصدر (فعل **ing**دار) به کار می‌رود.

۷۷- گزینه ۳ پاسخ است.

«آن بچه برای ناهار یک بشقاب بزرگ غذا خورد در حالی که خواهرش فقط یک غذای سبک خورد.»

توضیح: حروف ربط تضاد **whereas** و **while** (در حالی که) برای نشان دادن تقابل و تضاد مستقیم بین دو جمله به کار می‌رود.

۷۸- گزینه ۱ پاسخ است.

«من فکر نمی‌کنم که واقعاً به قدر کافی برای کار سختی مانند آن باتجربه باشیم.»

توضیح: جمله‌واره‌ی نتیجه، مصدر با **to** بوده **(to do)** که حذف شده است،بنابراین از **too** یا **enough** استفاده می‌کنیم. با توجه به مفهوم جمله و اینکه **too** مفهوم منفی به جمله می‌دهد و با توجه به ساختار زیر، از **enough** استفاده می‌کنیم.

مصدر با **to** + صفت + **enough** + (مفعول + **for**)

۷۹- گزینه ۴ پاسخ است.

«رژیم غذایی نامطلوب ماری احتمالاً دلیل سرما خوردن مکرر او در شش ماه گذشته بوده است.»

توضیح: ساختار **"may/ might (not) have + pp"** برای بیان احتمال انجام عملی در گذشته به کار می‌رود.

۸۰- گزینه ۳ پاسخ است.

«این آژانس مسافرتی تورهایی را برگزار می‌کند که فعالیت‌های بیرونی بسیار مختلفی را فراهم می‌نماید.»

۱) مناسبت‌ها، موقعیت‌ها ۲) عملکردها ۳) فعالیت‌ها ۴) دستورالعمل‌ها

۸۱- گزینه ۱ پاسخ است.

«این ساختمان اداری جدید واقعاً نسبت به ساختمان‌های قدیمی‌تر اطرافش جلب توجه می‌کند.»

توضیح: ۱- جلب توجه کردن، کاملاً نمایان بودن ۲- بیرون زده بودن: **stick out**

۱) چسباندن، چسبیدن ۲) شکستن ۳) آوردن ۴) بردن

۸۲- گزینه ۲ پاسخ است.

«موفقیت این آزمایش به با دقت کنترل کردن شرایط توسط ما بستگی دارد.»

۱) حالت اضطراری ۲) آزمایش ۳) سرگرمی، تفریح ۴) محیط

۸۳- گزینه ۴ پاسخ است.

«اگر ما الآن راه‌حل مناسبی برای آن مشکل پیدا نکنیم خودمان را در آینده‌ی نزدیک دچار مشکل خواهیم کرد. (در آینده‌ی نزدیک دچار مشکل خواهیم شد.)»

توضیح: جمع کردن، ذخیره کردن، اندوختن: **store up** (در آینده) دچار مشکل کردن: **store up trouble**

۱) بلند کردن، برداشتن ۲) نگه داشتن

۳) (به هم) وصل کردن، ملحق شدن به ۴) ذخیره کردن

۸۴- گزینه ۲ پاسخ است.

«کمیته‌ی آموزش فردا جلسه‌ای را برگزار خواهد کرد تا تصمیم بگیرند چند دبیر جدید باید استخدام شوند.»

۱) مبلغ (مذهبی) ۲) کمیته، هیئت، کمیسیون ۳) حضار، شنوندگان ۴) اجتماع، جامعه

۸۵- گزینه ۱ پاسخ است.

«هر پاکت سیگار باید با هشدار سلامتی دولت همراه باشد که به آن ضمیمه شده است.»

۱) ضمیمه کردن، پیوست کردن، چسباندن ۲) مجبور کردن، وادار کردن

۳) ممنوع کردن ۴) قول دادن

۸۶- گزینه ۳ پاسخ است.

«شما می‌توانید نسخه‌ی الکتریکی این لغت‌نامه را بخرید و به این طریق پول خود را پس‌انداز کنید.»

۱) منظم، مرتب ۲) ملی ۳) الکترونیکی ۴) منطقی

۸۷- گزینه ۴ پاسخ است.

«آن‌ها سنگی با طلا در داخل آن پیدا کردند که در اعماق سطح زمین دفن شده بود.»

۱) به طور مستقیم ۲) به طرز کارآمدی، به طور مؤثری

۳) سریعاً، به سرعت ۴) عمیقاً، عمیق، به شدت

■■ ترجمه‌ی **cloze test**:

یک شخص بیکار کسی است که قادر و مایل به کار کردن باشد اما نتواند کار پیدا کند. دلایل این مسئله می‌تواند متفاوت باشد: آن شخص ممکن است مناسب آن نوع کاری که دنبالش می‌گردد، نباشد، حرفه یا نوع دوره‌ای که آن شخص در آن آموزش دیده است ممکن است به لحاظ اقتصادی دچار ضرر شود و باعث بیکاری مجدد آن شخص شود. از این گذشته دنبال کار مشابه گشتن خیلی دشوارتر است چون دیگران برای آن موقعیت‌های کمتر موجود در آن نوع کار رقابت می‌کنند.

۸۸- گزینه ۲ پاسخ است.

۱) مشهور، معروف ۲) متفاوت، متنوع، مختلف ۳) انعطاف‌پذیر ۴) زیردست، (دستور) وابسته

۸۹- گزینه ۴ پاسخ است.

۱) طرز ایستادن ۲) تدبیر، استراتژی ۳) موقعیت، مناسبت ۴) حرفه، صنعت

۹۰- گزینه ۴ پاسخ است.

۱) به نرمی، به آرامی ۲) قطعاً، مطمئناً

۳) به جای یکدیگر، به طور مترادف ۴) به لحاظ اقتصادی

۹۱- گزینه ۱ پاسخ است.

۱) از این گذشته، علاوه بر این ۲) هر چه، هر آن‌چه ۳) اگر چه، گر چه ۴) مگر اینکه

۹۲- گزینه ۳ پاسخ است.

۱) شاملِ ... شدن، درگیر کردن ۲) مقایسه کردن ۳) رقابت کردن ۴) ارزیابی کردن

■■ ترجمه‌ی درک مطلب ۱:

مردن در کرانه‌های رود گنگ در هند و خاکستر کسی را در آب‌هایش ریختن، مختصِ هندو است تا از زندگی شاد پس از مرگ مطمئن باشد. معتقدند که آب‌تنی در آب‌هایش گناهان را می‌شوید و با خود می‌برد و بیماری را درمان می‌کند. در شهر مقدس بَنارَس که بِنارس هم نامیده می‌شود، ساحل‌ها با معبدها در یک ردیف هستند و از آن‌ها پله‌های بزرگی به سمت پایین تا رود امتداد دارند؛ تا اینکه مردم بتوانند آب‌تنی کنند.

هندی‌ها اغلب این رودخانه را گنگ مادر می‌نامند. آن اسم خوبی است، چون در حدود ۳۰۰ میلیون هندی به آب‌هایش وابسته‌اند تا زمین‌های اطراف را آبیاری کنند و محصولات غذایی کافی فراهم کنند. هنگامی که باران‌های تابستانی به برف‌های ذوب شده از کوه‌های هیمالیا می‌پیوندد، رودخانه‌های کوچک‌تر لبریز می‌شوند و باعث می‌شوند رود گنگ بالا بیاید و بخش‌های کم‌ارتفاع جلگه زیر آب برود و خاک را خیس کند تا برای کشت آماده شود. رود لایه‌ای از خاک تازه و حاصل‌خیز به جا می‌گذارد. در فصل خشک، گاهی اوقات آب‌هایش با نهرهایی به سمت مزارع هدایت می‌شوند تا اینکه بتوان محصول دیگری پرورش داد.

از کوه‌های مرکزی هیمالیا، رود گنگ در حدود ۲۵۰۰ کیلومتر (۱۵۰۰ مایل) تا دهانه‌ی رود در بالای خلیج بنگال جریان دارد. آن دومین رود طولانی در هند است (برهماپوترا طولانی‌ترین رود است). هزاران دهکده در سرتاسر جلگه‌ی پهناوری که از میان آن رود جریان دارد پراکنده شده‌اند و افراد بیشتری در اینجا نسبت به بخش‌های دیگر هند زندگی می‌کنند.

از میان شاخه‌های رود گنگ رود جمنا (یا یامونا) است که بر آن شهرهای تاریخی دهلی و آگرا واقع شده است.

۹۳- گزینه ۳ پاسخ است.

برای یک هندو ..... زندگی شاد پس از مرگ تلقی می‌شود.

۱) شنا کردن در رودخانه‌ی گنگ ۲) خاک ریختن در رودخانه‌ی گنگ

۳) مردن در کنار رودخانه‌ی گنگ ۴) مقدار کمی آب از رودخانه‌ی گنگ را بردن

۹۴- گزینه ۱ پاسخ است.

کدام جمله در مورد رودخانه‌ی گنگ درست نیست؟

۱) هر هندی معتقد است که رودخانه‌ی گنگ تمام گناهان را می‌شوید و با خود می‌برد.

۲) اعتقاد عمومی در هند بر این است که شنا کردن در رودخانه‌ی گنگ بیماری‌ها را درمان خواهد کرد.

۳) تعداد زیادی معبد در کرانه‌ی رود گنگ برای مردم وجود دارد تا عبادت کنند و به آب مقدس دسترسی داشته باشند.

۴) رود گنگ در شهری مقدس قرار دارد.

۹۵- گزینه ۴ پاسخ است.

چرا مردم این رود را گنگ مادر می‌نامند؟

۱) چون آن به ۳۰۰ میلیون هندی آب می‌رساند.

۲) چون که آن مشرف بر زمین اطراف است.

۳) چون که آن رودخانه‌ی دیگری که مردم استفاده می‌کنند را لبریز می‌کند.

۴) چون که آن‌ها از طریق استفاده از آبش برای کشاورزی سود می‌برند.

۹۶- گزینه ۱ پاسخ است.

کدام‌یک از موارد زیر سرچشمه‌ی رود گنگ است؟

۱) هیمالیای مرکزی ۲) برهماپوترا ۳) یامونا ۴) آگرا

■■ ترجمه‌ی درک مطلب ۲:

به دست آوردن انرژی از اشعه‌های خورشید (در اصل) استفاده از انرژی هسته‌ای تولید شده بدون هزینه در آزمایشگاهی به فاصله‌ی ۹۳ میلیون مایل است. چون که انرژی نورانی خورشید توسط تغییرات هسته‌ای عناصر شیمیایی‌ای که درون خورشید در دمای میلیون‌ها درجه و در فشار میلیون‌ها اتمسفر رخ می‌دهد تأمین می‌شود. منابع انرژی خورشیدی بسیار زیاد است. اگر ۱۰۰ درصد بازدهی در تبدیل انرژی تابشی خورشید به کار مکانیکی را می‌توانستند به دست بیاورند، انرژی یک اسب بخار در یارد مربع در سطح زمین زیر آسمان صاف در دسترس می‌بود. هزینه‌ی فراهم کردن انرژی خورشیدی هنوز مانع رقابتش با منابع انرژی معمولی می‌شود. با این وجود، مگر اینکه پیمان نامشخص (تأمین) انرژی گرما هسته‌ای ایمن از اقیانوس‌ها تحقق پیدا کند و گر نه انرژی خورشید باید نیازهای فراوان روزافزون کودکان تا دو قرن را فراهم نماید. چون که منابع زمینی (زغال سنگ، نفت و اورانیوم) ممکن است به زودی تمام شوند، آن‌ها گران‌تر از انرژی خورشیدی خواهند شد.

۹۷- گزینه ۳ پاسخ است.

طبق متن، برای تبدیل اشعه‌های خورشید به انرژی چه چیزی نیاز داریم؟

۱) منابع انرژی گرما هسته‌ای ۲) منبع شیمیایی دایمی

۳) آزمایشگاهی به فاصله‌ی میلیون‌ها مایل ۴) آسمانی صاف در دمای بسیار بالا

۹۸- گزینه ۴ پاسخ است.

نویسنده خاطرنشان می‌کند که انرژی خورشیدی در مقیاس وسیع استفاده نمی‌شود .....

۱) اگر چه پاک و ایمن است.

۲) چون که هزینه‌ی کنترل کردن آن بسیار زیاد است.

۳) چون که می‌تواند خطراتی برای محیط‌زیست ایجاد کند.

۴) چون که گران و نسبت به منابع انرژی دیگر کمتر مقرون‌به‌صرفه است.

۹۹- گزینه ۲ پاسخ است.

کدام‌یک از موارد زیر بهترین عنوان برای این متن است؟

۱) انرژی خورشیدی: منبع انرژی غیر ممکن ۲) انرژی خورشیدی: واقعیت‌ها و حقیقت‌ها

۳) هزینه‌های استفاده از انرژی خورشیدی ۴) منابع مختلف انرژی

۱۰۰- گزینه ۱ پاسخ است.

طبق متن، جایگزینی برای انرژی خورشیدی می‌تواند ..... باشد.

۱) انرژی گرما هسته‌ای اقیانوس ۲) انرژی فسیل‌ها

۳) انرژی تابشی ۴) نیروی هسته‌ای

مؤسسه آموزشی فرهنگی

ریاضیات

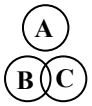
۱۰۱- گزینه ۳ پاسخ است.

کافی است طرفین تساوی‌های $A\cap B=\varnothing$ و $A\cap C=\varnothing$ را با هم اجتماع بگیریم (زیرا اگر $A\subset B$ و $C\subset D$ آن‌گاه $A\cup C\subset B\cup D$)، داریم:

$$\begin{cases}A\cap B=\varnothing\\A\cap C=\varnothing\end{cases}\Rightarrow \underbrace{(A\cap B)\cup(A\cap C)}_{A\cap(B\cup C)}\subset\overbrace{\varnothing\cup\varnothing}^{\varnothing}\Rightarrow A\cap(B\cup C)=\varnothing$$

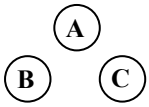
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: اگر سه مجموعه به شکل مقابل باشند، آن‌گاه:

$$A\cap B=\varnothing\ ,\ A\cap C=\varnothing\ ,\ B\cap C\neq\varnothing$$

گزینه‌ی ۲: اگر سه مجموعه دو به دو مجزا باشند، آن‌گاه:

$$A\cap B=\varnothing\ ,\ A\cap C=\varnothing\ ,\ B\cap C=\varnothing$$

گزینه‌ی ۴: این رابطه همواره نادرست است، زیرا $B-C\subseteq B$ پس وقتی طرفین را با A اشتراک می‌گیریم، داریم:

$$A\cap(B-C)\subseteq A\cap B=\varnothing\ \Rightarrow\ A\cap(B-C)=\varnothing$$

۱۰۲- گزینه ۱ پاسخ است.

ابتدا در هر یک از پرانتزها مخرج مشترک می‌گیریم:

$$(x+\frac{2}{x-3})\times(1-\frac{1}{x-2})=(\frac{\overbrace{x(x-3)}^{\text{اتحاد یک جمله‌ی مشترک}}+2}{x-3})\times(\frac{x-2-1}{x-2})$$

$$=\frac{x^2-3x+2}{x-3}\times\frac{x-3}{x-2}=\frac{(x-1)(\cancel{x-2})}{(\cancel{x-3})}\times\frac{\cancel{x-3}}{\cancel{x-2}}=x-1$$

۱۰۳- گزینه ۴ پاسخ است.

ابتدا حاصل $(x-2)(x^2+1)$ را به صورت یک چندجمله‌ای استاندارد می‌نویسیم:

$$(x-2)(x^2+1)=x^3+x-2x^2-2=x^3-2x^2+x-2$$

حال چندجمله‌ای به‌دست آمده را بر $x+2$ تقسیم می‌کنیم:

$$\begin{array}{r|l}x^3-2x^2+x-2 & x+2\\ \hline -(x^3+2x^2) & x^2-4x+9\\ -4x^2+x-2 & \\ -(-4x^2-8x) & \\ 9x-2 & \\ -(9x+18) & \\ -20 & \end{array}$$

$$\frac{x^3}{x}=x^2\ ,\ x^2(x+2)=x^3+2x^2$$

$$\frac{-4x^2}{x}=-4x\ ,\ -4x(x+2)=-4x^2-8x$$

$$\frac{9x}{x}=9\ ,\ 9(x+2)=9x+18$$

$$\Rightarrow \text{خارج قسمت}=x^2-4x+9\ \Rightarrow\ \text{مجموع ضرایب}=1+(-4)+9=6$$

۱۰۴- گزینه ۱ پاسخ است.

ابتدا هر یک از کسرها را ساده می‌کنیم و مخرج آن‌ها را به صورت عددی گویا می‌نویسیم:

$$\frac{1-\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}}\times\frac{1-\sqrt{2}}{1-\sqrt{2}}=\frac{(1-\sqrt{2})^2}{1-2}=-(1-\sqrt{2})^2=-(1+2-2\sqrt{2})=-3+2\sqrt{2}$$

$$\frac{4\sqrt{6}}{\sqrt{12}}=\frac{4\sqrt{6}}{2\sqrt{3}}=\frac{2\sqrt{6}}{\sqrt{3}}=\frac{2\sqrt{3}\times\sqrt{2}}{\sqrt{3}}=2\sqrt{2}$$

$$\Rightarrow \text{حاصل عبارت}=-3+2\sqrt{2}-2\sqrt{2}=-3$$

مؤسسه آموزشی فرهنگ

۱۰۵-گزینه ۲ پاسخ است.

هر یک از نامعادله‌ها را حل می‌کنیم و بین مجموعه جواب‌های به‌دست آمده اشتراک می‌گیریم:

$$\frac{۴x-۱}{۳} > ۳x-۲ \xrightarrow{\times ۳} ۴x-۱ > ۳(۳x-۲) \Rightarrow ۴x-۱ > ۹x-۶$$

$$\Rightarrow ۴x-۹x > -۶+۱ \Rightarrow -۵x > -۵ \xrightarrow{\div(-۵)} x < ۱ \quad (*)$$

$$\frac{۳x+۵}{۲} - \frac{۲x-۴}{۳} > \frac{۱}{۲} \xrightarrow{\times ۶} ۳(۳x+۵) - ۲(۲x-۴) > ۳$$

$$\Rightarrow ۹x+۱۵-۴x+۸ > ۳ \Rightarrow ۵x+۲۳ > ۳ \Rightarrow ۵x > ۳-۲۳ \Rightarrow ۵x > -۲۰ \Rightarrow x > \frac{-۲۰}{۵} \Rightarrow x > -۴ \quad (**)$$

$$(*) \cap (**) \Rightarrow \text{مجموعه جواب} = \{-۴ < x < ۱\}$$

۱۰۶- گزینه ۴ پاسخ است.

اگر به صفحه‌های ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی نگاه کنید، درمی‌یابید که وقتی می‌خواهیم تمام افراد جامعه را مورد مطالعه قرار دهیم عمل سرشماری انجام می‌دهیم، در این حالت نمونه برابر با خود جامعه است و در نتیجه اندازه‌ی نمونه و جامعه با هم برابر است.

۱۰۷- گزینه ۲ پاسخ است.

اولاً چون کران بالای دسته‌ها مشخص شده است، پس گروه سنی بین ۲۰ و ۳۰ سال (دارای کران بالای ۳۰ است) همان دسته‌ی سوم می‌باشد.

بنابراین به دنبال زاویه‌ی مربوط به دسته‌ی سوم داده‌ها در نمودار دایره‌ای می‌باشیم.

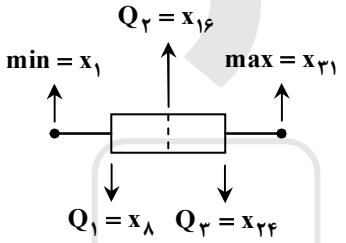
از طرفی می‌توان درصد فراوانی هر دسته را از تفاضل درصد فراوانی تجمعی آن دسته و دسته‌ی قبل آن به دست آورد، بنابراین:

$$\text{درصد فراوانی دسته‌ی سوم} = ۵۱-۳۶ = ۱۵ \Rightarrow \text{فراوانی نسبی دسته‌ی سوم} = \frac{۱۵}{۱۰۰} = ۰/۱۵$$

$$\Rightarrow \text{زاویه‌ی مربوط به دسته‌ی سوم } \alpha_۳ = \underbrace{\frac{f_۳}{n}}_{\text{فراوانی نسبی}} \times ۳۶۰^\circ = ۰/۱۵ \times ۳۶۰^\circ = ۵۴^\circ$$

۱۰۸- گزینه ۳ پاسخ است.

اگر ۳۱ داده‌ی آماری مرتب شده را با $x_۱ , x_۲ , \cdots , x_{۳۱}$ نمایش دهیم، آن‌گاه میانه‌ی داده‌ها برابر با داده‌ی شانزدهم $(x_{۱۶})$ و چارک اول برابر با میانه‌ی ۱۵ داده‌ی اول، یعنی $x_۸$ و چارک سوم برابر با میانه‌ی ۱۵ داده‌ی آخر، یعنی $x_{۲۴}$ می‌باشد:

بنابراین با توجه به رابطه‌ی $\sum_{i=۱}^{n} x_i = n\bar{x}$ در هر یک از سه گروه داده، داریم:

$$\text{دنباله‌ی چپ: } x_۱ , \cdots , x_۷ \xrightarrow{n_۱=۷ \, , \, \bar{x}_۱=۱۲} x_۱ + \cdots + x_۷ = ۷ \times ۱۲ = ۸۴$$

$$\text{داخل و روی جعبه: } x_۸ , \cdots , x_{۲۴} \xrightarrow{n_۲=۱۷ \, , \, \bar{x}_۲=۱۵} x_۸ + \cdots + x_{۲۴} = ۱۷ \times ۱۵ = ۲۵۵$$

$$\text{دنباله‌ی راست: } x_{۲۵} , \cdots , x_{۳۱} \xrightarrow{n_۳=۷ \, , \, \bar{x}_۳=۲۱} x_{۲۵} + \cdots + x_{۳۱} = ۷ \times ۲۱ = ۱۴۷$$

$$\bar{x} = \frac{(x_۱ + \cdots + x_۷) + (x_۸ + \cdots + x_{۲۴}) + (x_{۲۵} + \cdots x_{۳۱})}{۳۱} = \frac{۸۴ + ۲۵۵ + ۱۴۷}{۳۱} = \frac{۴۸۶}{۳۱} \simeq ۱۵/۶۷$$

۱۰۹- گزینه ۳ پاسخ است.

راه‌حل اول:

$$f(۲-\sqrt{۳}) = \sqrt{-۲(۲-\sqrt{۳})^۲ + ۸(۲-\sqrt{۳}) + ۷} = \sqrt{-۲(۴+۳-۴\sqrt{۳}) + ۱۶ - ۸\sqrt{۳} + ۷} = \sqrt{-۲(۷-۴\sqrt{۳}) + ۲۳ - ۸\sqrt{۳}}$$

$$\Rightarrow f(۲-\sqrt{۳}) = \sqrt{-۱۴ + ۸\sqrt{۳} + ۲۳ - ۸\sqrt{۳}} = \sqrt{۲۳-۱۴} = \sqrt{۹} = ۳$$

راه‌حل دوم:

$$f(x) = \sqrt{-۲x^۲ + ۸x + ۷} = \sqrt{-۲(x^۲ - ۴x + ۴) + ۱۵} = \sqrt{-۲(x-۲)^۲ + ۱۵}$$

$$\Rightarrow f(۲-\sqrt{۳}) = \sqrt{-۲(\underbrace{۲-\sqrt{۳}-۲}_{-\sqrt{۳}})^۲ + ۱۵} = \sqrt{-۶+۱۵} = \sqrt{۹} = ۳$$

۱۱۰- گزینه ۱ پاسخ است.

ابتدا معادله‌ی خط گذرا از دو نقطه‌ی $(۲,۵)$ و $(-۱,۳)$ را می‌نویسیم:

$$\text{شیب } m=\frac{y_۲-y_۱}{x_۲-x_۱}=\frac{۵-۳}{۲-(-۱)}=\frac{۲}{۳}$$

$$A(۲,۵)\ ,\ m=\frac{۲}{۳} \Rightarrow \text{معادله‌ی خط}: y-۵=\frac{۲}{۳}(x-۲) \Rightarrow y=\frac{۲}{۳}x-\frac{۴}{۳}+۵ \xrightarrow{\times ۳} ۳y=۲x-۴+۱۵ \Rightarrow ۳y-۲x=۱۱$$

حال با حل دستگاه دو معادله دو مجهول زیر، محل تلاقی دو خط $۳y-۲x=۱۱$ و $y+x=-۳$ را می‌یابیم و چون عرض محل تلاقی خواسته شده بهتر است x را از دو معادله حذف می‌کنیم:

$$۲\times\begin{cases}۳y-۲x=۱۱\\ y+x=-۳\end{cases} \Rightarrow \begin{cases}۳y-۲x=۱۱\\ \underline{۲y+۲x=-۶}\end{cases}$$
$$۵y=۵ \Rightarrow y=۱$$

۱۱۱- گزینه ۲ پاسخ است.

$$\underbrace{\frac{x^۲}{x-۴}-\frac{۲x+۸}{x-۴}}_{\text{مخرج مشترک}}=۲x \Rightarrow \frac{x^۲-۲x-۸}{x-۴}=\frac{۲x}{۱} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}}$$

$$۲x(x-۴)=x^۲-۲x-۸ \Rightarrow ۲x^۲-۸x=x^۲-۲x-۸$$
$$\Rightarrow ۲x^۲-۸x-x^۲+۲x+۸=۰ \Rightarrow x^۲-۶x+۸=۰ \Rightarrow (x-۴)(x-۲)=۰ \Rightarrow \begin{cases}x-۴=۰ \Rightarrow x=۴\\ x-۲=۰ \Rightarrow x=۲\end{cases}$$

اما $x=۴$ مخرج کسرها را صفر می‌کند و غیرقابل قبول است و در نتیجه تنها جواب معادله $x=۲$ است، پس داریم:

$$\text{معکوس جواب - جواب}=۲-\frac{۱}{۲}=\frac{۳}{۲}$$

۱۱۲- گزینه ۴ پاسخ است.

راه‌حل اول:

با توجه به شکل، مختصات رأس سهمی $S(۱,-۲)$ می‌باشد، بنابراین در گزینه‌ها طول رأس سهمی $x_S=\frac{-b}{۲a}$ را بررسی می‌کنیم:

گزینه‌ی ۱: $x_S=\frac{-(-۱)}{۲}=\frac{۱}{۲}\neq ۱$

گزینه‌ی ۲: $x_S=\frac{-۱}{۲\times ۲}=\frac{-۱}{۴}\neq ۱$

گزینه‌ی ۳: $x_S=\frac{-۱}{۲(-\frac{۱}{۲})}=۱$

گزینه‌ی ۴: $x_S=\frac{-(-۱)}{۲(\frac{۱}{۲})}=۱$

بنابراین گزینه‌ی ۳ یا ۴ درست است. اما چون سهمی رو به بالا است $(a>۰)$، پس تنها گزینه‌ی ۴ می‌تواند درست باشد.

راه‌حل دوم:

اولاً چون سهمی رو به بالا است، پس ضریب $x^۲$ مثبت می‌باشد (گزینه‌ی ۳ حذف می‌گردد) به علاوه سهمی محور yها را در نقطه‌ای بین ۱- و ۲- قطع می‌کند، یعنی $-۲<f(۰)<-۱$ که تنها در گزینه‌ی ۴، سهمی محور yها را در نقطه‌ای به عرض $\frac{-۳}{۲}$ واقع در بازه‌ی $(-۲,-۱)$ قطع می‌کند.

۱۱۳- گزینه ۳ پاسخ است.

تعداد جایگشت‌های ۵ حرفی از حروف BUSINESS را می‌خواهیم که شامل ۳ حرف S باشند، پس ابتدا باید دو حرف دیگر از حروف B,U,I,N,E را انتخاب کرده و سپس تعداد جایگشت این دو حرف را با سه حرف S به دست بیاوریم، بنابراین تعداد جایگشت‌های متمایز مطلوب برابر است با:

$$\underbrace{\binom{۵}{۲}}_{\text{انتخاب دو حرف غیر از S}} \times \underbrace{\frac{۵!}{۳!}}_{\text{جایگشت ۳ حرف S تکراری}} \overbrace{=۱۰}^{\text{جایگشت ۵ حرف حاصل}}$$

۱۱۴- گزینه ۲ پاسخ است.

اگر پس‌انداز این شخص در هر یک از ماه‌های اول، دوم، ... و nاُم را با $a_1, a_2, \cdots, a_n$ نمایش دهیم، با توجه به فرض مسئله داریم:

$$a_1 = A$$

$$a_2 = A + \frac{1}{20}A$$

$$a_3 = A + \frac{1}{20}A + \frac{1}{20}A = A + 2\times\frac{1}{20}A$$

$$\vdots$$

$$a_n = A + \underbrace{\frac{1}{20}A + \cdots + \frac{1}{20}A}_{\text{تا } (n-1)} = A + (n-1)\times\frac{1}{20}A$$

بنابراین دنباله‌ی $a_1, a_2, \cdots$ یک دنباله‌ی حسابی با جمله‌ی اول $a_1 = A$ و قدر نسبت $d = \frac{1}{20}A$ می‌باشد.

حال به دنبال زمانی هستیم که در آن ماه پس‌انداز برابر با $2A$ گردد، پس داریم:

$$a_n = 2A \Rightarrow a_1 + (n-1)d = 2A \Rightarrow A + (n-1)\frac{A}{20} = 2A$$

$$\Rightarrow \frac{(n-1)}{20}A = A \Rightarrow \frac{n-1}{20} = 1 \Rightarrow n-1 = 20 \Rightarrow n = 21$$

پس در ماه ۲۱اُم پس‌انداز این شخص $2A$ تومان می‌گردد و در این زمان، مجموع همه‌ی پس‌اندازهای وی، یعنی $(a_1 + \cdots + a_{21})$ برابر با ۶۳۰۰۰ تومان است. پس با توجه به فرمول مجموع n جمله‌ی اول دنباله‌ی حسابی داریم:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \xrightarrow{S_{21}=63000} 63000 = \frac{21}{2}(2A + 20(\frac{1}{20}A))$$

$$\Rightarrow 63000 = \frac{21}{2}(3A) \Rightarrow 63000 = \frac{63A}{2} \Rightarrow A = \frac{2\times 63000}{63} = 2000$$

۱۱۵- گزینه ۱ پاسخ است.

می‌دانیم در دنباله‌ی مثلثی $1, 3, 6, 10, 15, \cdots$، جمله‌ی nاُم برابر است با:

$$a_n = 1+2+\cdots+n = \frac{n(n+1)}{2} \Rightarrow \begin{cases} a_{10} = \frac{10\times 11}{2} = 55 \\ a_{11} = \frac{11\times 12}{2} = 66 \end{cases} \Rightarrow a_{10} + a_{11} = 55 + 66 = 121$$

۱۱۶- گزینه ۴ پاسخ است.

با توجه به روابط لگاریتمی $\log(ab) = \log a + \log b$ ، $\log\frac{a}{b} = \log a - \log b$ و $\log a^n = n\log a$ داریم:

$$\log 35 + 2\log 2\sqrt{7} - \log 200 - 2\log 7$$

$$= \log(7\times 5) + \log(2\sqrt{7})^2 - \log(2\times 100) - 2\log 7$$

$$= \log 7 + \log 5 + \log(2^2\times 7) - (\log 2 + \log 10^2) - 2\log 7$$

$$= \cancel{\log 7} + \log 5 + 2\log 2 + \cancel{\log 7} - \log 2 - 2\underbrace{\log 10}_{1} - \cancel{2\log 7}$$

$$= \log 5 + \log 2 - 2 = \log(5\times 2) - 2 = \log 10 - 2 = 1 - 2 = -1$$

۱۱۷- گزینه ۱ پاسخ است.

ابتدا باید دوره‌ی زمانی سپری شده برای آنکه ۲۸/۷ درصد از کربن باقی بماند را بیابیم:

$$b = (\frac{1}{2})^T = \frac{28/7}{100} \Rightarrow 2^{-T} = 0/287$$

حال اگر از طرفین رابطه‌ی فوق لگاریتم بگیریم، داریم:

$$\log 2^{-T} = \log 0/287 \Rightarrow -T\log 2 = \log(\frac{2/87}{10}) \Rightarrow -T\log 2 = \log 2/87 - \log 10$$

$$\Rightarrow T = \frac{\log 2/87 - \log 10}{-\log 2} = \frac{0/4582 - 1}{-0/301} = \frac{\overbrace{1 - 0/4582}^{0/5418}}{0/301} = 1/8$$

بنابراین داریم:

$$\text{قدمت} = \text{نیمه عمر} \times \text{دوره} = 5/5\times 1/8 = 9/9$$

۱۱۸- گزینه ۴ پاسخ است.

می‌دانیم سود، همان تفاضل هزینه از درآمد است، پس داریم:

$$\text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه} \Rightarrow \text{سود} = y = (۲۴۰x - \frac{۱}{۲۰}x^۲) - (۳۶۰۰۰ + ۴۰x)$$

$$\Rightarrow y = \frac{-۱}{۲۰}x^۲ + ۲۴۰x - ۴۰x - ۳۶۰۰۰$$

$$\Rightarrow y = \frac{-۱}{۲۰}x^۲ + ۲۰۰x - ۳۶۰۰۰$$

بنابراین برای یافتن مقدار سود ماکزیمم، کافی است عرض رأس سهمی (تابع درجه‌ی دوم) فوق را بیابیم:

$$x_S = \frac{-b}{۲a} = \frac{-۲۰۰}{۲(-\frac{۱}{۲۰})} = \frac{۲۰۰}{\frac{۱}{۱۰}} = ۲۰۰۰$$

$$\Rightarrow \text{سود ماکزیمم} = y_S = \frac{-۱}{۲۰}(۲۰۰۰)^۲ + ۲۰۰ \times ۲۰۰۰ - ۳۶۰۰۰ = \frac{-۴۰}{۲۰} \times ۱۰^۵ + ۴ \times ۱۰^۵ - ۳۶ \times ۱۰^۳$$

$$= -۲ \times ۱۰^۵ + ۴ \times ۱۰^۵ - ۳۶ \times ۱۰^۳ = ۲ \times ۱۰^۵ - ۳۶ \times ۱۰^۳ = ۱۰^۳(۲۰۰ - ۳۶) = ۱۶۴۰۰۰$$

۱۱۹- گزینه ۳ پاسخ است.

راه‌حل اول:

فضای نمونه‌ای پرتاب دو تاس دارای $۶ \times ۶ = ۳۶$ عضو می‌باشد، از طرفی پیشامد مطلوب برابر است با:

$$A = \{(۵,۱),(۵,۲),\cdots,(۵,۶),(۶,۱),(۶,۲),\cdots,(۶,۶),(۱,۵),(۱,۶),(۲,۵),(۲,۶),(۳,۵),(۳,۶),(۴,۵),(۴,۶)\} \Rightarrow n(A) = ۲۰$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{۲۰}{۳۶} = \frac{۵}{۹}$$

راه‌حل دوم:

از پیشامد مکمل استفاده می‌کنیم. اگر A' پیشامدی باشد که در آن هیچ یک از تاس‌ها ۵ یا ۶ ظاهر نشوند، آن‌گاه در هر یک از تاس‌ها یکی از اعداد ۱,۲,۳,۴ ظاهر می‌شود (۴ حالت)، پس داریم:

$$n(A') = ۴ \times ۴ = ۱۶ \Rightarrow P(A') = \frac{۱۶}{۳۶} = \frac{۴}{۹}$$

بنابراین احتمال پیشامد مطلوب برابر است با:

$$P(A) = ۱ - P(A') = ۱ - \frac{۴}{۹} = \frac{۵}{۹}$$

۱۲۰- گزینه ۲ پاسخ است.

در هر بار انتخاب کارت‌ها ۱۰ حالت داریم، پس فضای نمونه‌ای شامل $۱۰ \times ۱۰ = ۱۰۰$ عضو است. برای آنکه عدد حاصل، دو رقمی و مضرب ۵ باشد، باید کارت اول مخالف صفر و کارت دوم صفر یا ۵ باشد:

$$\text{تعداد حالات مطلوب} = \underset{\substack{\downarrow \\ \text{کارت اول} \\ \text{(مخالف صفر)}}}{۹} \times \underset{\substack{\downarrow \\ \text{کارت دوم} \\ \text{(صفر یا ۵)}}}{۲} = ۱۸ \Rightarrow P(A) = \frac{۱۸}{۱۰۰} = ۰/۱۸$$

اقتصاد

۱۲۱- گزینه ۴ پاسخ است.

$$\text{تولید ناخالص داخلی} = ۱۸ + (\frac{۲}{۳} \times ۱۸) + ۱۴۵ = ۱۷۵ \text{ میلیارد ریال}$$

$$\text{تولید خالص ملی} = ۱۴۵ + (\frac{۲}{۳} \times ۱۸) + ۴۵ - (\frac{۳}{۵} \times ۴۵) - ۱۸ = ۱۷۵ \text{ یا میلیارد ریال } ۱۷۵ + ۴۵ - ۱۸ - (\frac{۳}{۵} \times ۴۵) = ۱۷۵ \text{ میلیارد ریال}$$

$$\text{تولید خالص داخلی سرانه} = \frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت}} = \frac{۱۷۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - (\frac{۳}{۵} \times ۴۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰)}{۴۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}$$

$$= \frac{۱۴۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰}{۴۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰} = ۳۲۸۸/۸ \text{ میلیارد ریال}$$

۱۲۲- گزینه ۱ پاسخ است.

الف) وجوه پرداختی به عوامل تولید عبارت است از مزد، سود و اجاره که در مسیر ۲ قرار گرفته است.

ب) عناوین عوامل تولید عبارتند از کار، سرمایه و زمین که در مسیر ۱ قرار گرفته است.

ج) وجوه پرداختی برای کالاها و خدمات در مسیر ۴ قرار گرفته است.

د) مالک عوامل تولید، خانوارها هستند.

ه) اشخاص حقوقی این تصویر، بنگاه‌های اقتصادی است.

۱۲۳- گزینه ۴ پاسخ است.

$\frac{۸۰}{۸} = ۱۰$ میلیون ← تعداد خانوار

$۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۳۲}{۱۰۰} = ۳,۲۰۰,۰۰۰$ ← تعداد خانوار صرفه‌جو

$۳,۲۰۰,۰۰۰ \times ۱۰۰ \times ۳ = ۹۶۰,۰۰۰,۰۰۰$ وات $= ۹۶۰$ مگاوات ← مقدار برق صرفه‌جویی شده

$۸۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱}{۴} = ۲۰,۰۰۰,۰۰۰$ نفر ← جمعیت جامعه‌ی جدید

$\frac{۲۰,۰۰۰,۰۰۰}{۴} = ۵,۰۰۰,۰۰۰$ ← تعداد خانوار جامعه‌ی جدید

$\frac{۹۶۰}{۳۸۴۰} = ۰/۲۵$ ← نسبت انرژی برق صرفه‌جویی شده به ظرفیت تولید برق نیروگاه

۱۲۴- گزینه ۲ پاسخ است.

الف)

۴۰۰۰ ← ۵۰۰۰ ← ۸۰۰۰ ← ۱۶۰۰۰

۴۰۰۰ = ارزش افزوده‌ی مرحله اول

۸۰۰۰ = ۸۰۰۰ − ۱۶۰۰۰ = ارزش افزوده‌ی مرحله‌ی چهارم

ب) نام دیگر روش ارزش افزوده، روش تولید است.

ج) کل پولی که از طرف خانوارها به سمت بنگاه‌ها جریان پیدا می‌کند، به نام روش هزینه‌ای است و کل پولی که از طرف بنگاه‌های اقتصادی به سمت خانوارها جریان می‌یابد، روش درآمدی است.

د) کارشناسان برای جلوگیری از اشتباه، حداقل دو روش را برای محاسبه به کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند.

۱۲۵- گزینه ۳ پاسخ است.

ریال ۲۲۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۰۰,۰۰۰ × ۷۵۰ : درآمد سالانه‌ی بنگاه اقتصادی

ریال ۴۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۴,۰۰۰,۰۰۰ × ۱۲ : هزینه‌ی اجاره‌ی سالانه‌ی بنگاه اقتصادی

ریال ۹,۶۰۰,۰۰۰ = ۲۰۰,۰۰۰ × ۱۲ × ۴ : دستمزد ۴ کارمند در یک سال

ریال $۹,۶۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۲}{۱۰۰} = ۱,۱۵۲,۰۰۰$: هزینه‌ی استهلاک سالانه

ریال ۶۳,۲۰۲,۰۰۰ = ۱,۱۵۲,۰۰۰ + ۴,۴۵۰,۰۰۰ + ۹,۶۰۰,۰۰۰ + ۴۸,۰۰۰,۰۰۰ = مجموع هزینه‌ها

سود یا منفعت ← ریال ۱۶۱,۷۹۸,۰۰۰ = ۶۳,۲۰۲,۰۰۰ − ۲۲۵,۰۰۰,۰۰۰

۱۲۶- گزینه ۱ پاسخ است.

در مازاد عرضه در بازار، قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر است نه پایین‌تر.

۱۲۷- گزینه ۲ پاسخ است.

الف) با توجه به اصل ۴۴ قانون اساسی، دولت ضمن کاهش فعالیت خود در قالب بخش دولتی به سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی و تعاونی (ترکیب بخش دولتی و خصوصی) بیشتر توجه می‌کند.

ب) در زمینه‌ی غنی‌سازی اورانیم کشورهای ایران، قزاقستان، ازبکستان و تاجیکستان در سازمان اکو، از کشورهای برتر هستند.

ج) در محاسبه‌ی مالیات براساس نرخ تصاعدی طبقه‌ای، با جزئی افزایش یا کاهش درآمد، مالیات به شدت تغییر نمی‌کند.

د) در صورتی که بانک‌ها به نقدینگی نیاز داشته باشند، می‌توانند سفته، برات و سایر اوراق اعتباری مردم را به بهره‌ی کم‌تری در بانک مرکزی تنزیل مجدد کنند.

هـ) مشارکت حقوقی: قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه‌ی شرکت‌های سهامی جدید را تأمین یا قسمتی از سهام شرکت‌های موجود را خریداری می‌کند و از این طریق در سود آن‌ها شریک می‌شود.

مؤسسه آموزشی فرهنگی

۱۲۸- گزینه ۳ پاسخ است.

$\frac{۷۲۰}{۱۲} = ۶۰$ هزینه‌ی استهلاک سالانه ← میلیارد ریال

$۷۲۰ \times \frac{۸}{۱۰۰} = ۵۷/۶$ میزان کاهش ← میلیارد ریال

$۷۲۰ - ۵۷/۶ = ۶۶۲/۴$ قیمت جدید ← میلیارد ریال $= ۶۶۲,۴۰۰$ میلیون ریال

$\frac{۶۶۲,۴۰۰}{۱۲} = ۵۵,۲۰۰$ هزینه‌ی استهلاک جدید ← میلیون ریال

$۵۵,۲۰۰ \times ۲ = ۱۱۰,۴۰۰$ استهلاک دو سال آخر ← میلیون ریال

۱۲۹- گزینه ۲ پاسخ است.

الف) در کشور موزامبیک و ژاپن شاخص رشد و توسعه هماهنگ است و عدم این هماهنگی در کشور چین می‌باشد.

ب) نرخ مرگ و میر در چین ۲۲ در هر هزار نفر، امید به زندگی در موزامبیک ۴۰/۹ سال و تولید ناخالص داخلی سرانه‌ی ژاپن ۳۸۳۲۰ دلار است.

۱۳۰- گزینه ۳ پاسخ است.

$۸/۵ = ۷ + ۱/۵ = ۵/۱ +$ سهم دهک اول = سهم دهک چهارم

$۹/۵ = ۷/۵ + ۲ = ۲ +$ سهم دهک دوم = سهم دهک پنجم

$۹/۵ = ۱۲/۵ - ۳ = ۳ -$ سهم دهک نهم = سهم دهک ششم

$۱۰ = ۱۶/۵ - ۶/۵ = ۶ -$ سهم دهک دهم = سهم دهک هفتم

۱۳۱- گزینه ۴ پاسخ است.

در دوران پهلوی، به رغم گسترش برخی صنایع و افزایش تولیدات صنعتی و بهبود برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ایران به توسعه دست یافت و با افزایش وابستگی اقتصادی به خارج و رشد مصرف‌گرایی، بیماری اقتصاد ایران شدیدتر و مسیر توسعه‌ی آن دشوارتر شد.

۱۳۲- گزینه ۱ پاسخ است.

الف) میزان نقدینگی عبارت است از مجموع اسکناس‌ها و مسکوکات موجود در دست مردم و سپرده‌های دیداری و غیر دیداری آن‌ها نزد بانک‌ها.

$۴۵۰ + (۴۵۰ \times \frac{۱}{۳}) + ۲۵۰ = ۸۵۰$ واحد

ب) حجم پول عبارت است از مجموع میزان اسکناس‌ها و مسکوکاتی که در دست اشخاص است و سپرده‌های دیداری بخش خصوصی.

$۴۵۰ + (۴۵۰ \times \frac{۱}{۳}) + ۷۰ = ۶۷۰$ واحد

ج)

$۱۸۰ = ۷۰ - ۲۵۰ =$ سپرده‌های غیر دیداری $\Rightarrow ۲۵۰ =$ سپرده‌های غیر دیداری + سپرده‌های دیداری

$۱۱۵ = ۶۵ - ۱۸۰ =$ سپرده‌های پس‌انداز $\Rightarrow ۱۸۰ =$ سپرده‌های پس‌انداز + سپرده‌های مدت‌دار

۱۳۳- گزینه ۲ پاسخ است.

الف) چون یک واحد پول نتوانسته در طول زمان ارزش خود را حفظ کند.

ب) پول ارزش خود را در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها حفظ نمی‌کند.

ج) قدرت خرید پول به سطح عمومی قیمت‌ها بستگی دارد.

د) سطح عمومی قیمت‌ها و قدرت خرید پول رابطه‌ی معکوس دارند.

ه) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه از دلایل کاهش قدرت خرید پول در جامعه است.

و) کاهش قدرت خرید پول در یک جامعه، نتیجه‌ی وجود تورم در آن جامعه است.

۱۳۴- گزینه ۴ پاسخ است.

صاحبان واحدهای تولیدی و مراکز تجاری برای تأسیس این واحدها و گسترش دادن فعالیت‌های خود به منابع مالی نیازمندند. در گذشته، تنها راه تأمین منابع مالی برای آن‌ها بانک‌ها بودند که از محل سپرده‌های مردم، وام مورد نیاز آن‌ها را تأمین می‌کردند. رفته‌رفته در روند تکامل تأمین مالی شیوه‌ی مناسب‌تری ابداع شد و آن تأمین مالی از طریق صدور اوراق بهادار بود. از جمله‌ی پیامدهای مطلوب این روش، افزایش انگیزه‌ی مردم برای سرمایه‌گذاری است.

۱۳۵- گزینه ۳ پاسخ است.

گزینه‌ی «صادرات کالا به خارج سبب می‌شود که آنان ارز لازم برای پرداخت بهای کالاهای ضروری وارداتی را به‌دست آورند»، مربوط به منافع مصرف‌کنندگان از تجارت بین‌الملل است. همچنین سایر گزینه‌ها مربوط به منافع تولیدکنندگان از تجارت بین‌الملل می‌باشد.

ادبیات اختصاصی

۱۳۶- گزینه ۱ پاسخ است.

منجیک ترمذی از شاعران نیمه‌ی دوم قرن چهارم است که پس از دقیقی، مدّاح چغانیان بوده است.

۱۳۷- گزینه ۴ پاسخ است.

سالامبو، وسوسه‌ی سن آنتوان: گوستاو فلوبر (اثر دیگر: مادام بوواری)/ جنایت و مکافات، برادران کارامازوف: داستایوسکی/ زیباترین غریق جهان، صد سال تنهایی: گابریل گارسیا مارکز/ اشراق، فصلی در دوزخ: ژان آرتور رمبو

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: سیمان: گلادکوف/ جنگ و صلح: تولستوی/ استر: راسین

گزینه‌ی ۲: فاوست: گونه/ گل‌های بدی: بودلر

گزینه‌ی ۳: شنل: گوگول

۱۳۸- گزینه ۲ پاسخ است.

در مکتب واقع‌گرایی انتقادی، معمولاً قهرمانان داستان از محیط خویش جلوترند و برای رسیدن به اجتماعی تازه تلاش می‌کنند. واقع‌گرایی انتقادی بر خلاف واقع‌گرایی ابتدایی که بدبینانه است، مکتبی امیدوار و خوش‌بین است. بنیان‌گذار این مکتب ظاهراً ماکسیم گورکی نویسنده‌ی نامدار روس و نویسنده‌ی کتاب مشهور «مادر» است. بسیاری از نویسندگان بزرگ جهان چون ویلیام فاکنر، ارنست همینگوی و دیگران در این مکتب جای می‌گیرند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: داستایوسکی: رئالیسم ابتدایی/ تولستوی: رئالیسم ابتدایی

گزینه‌ی ۳: گابریل گارسیا مارکز: رئالیسم جادویی

۱۳۹- گزینه ۳ پاسخ است.

«خاموشی»، «جوانی»، «قناعت» به ترتیب به نام باب‌های «چهارم»، «پنجم» و «سوم» گلستان سعدی اشاره دارد.

باب‌های ده‌گانه‌ی بوستان یا سعدی‌نامه:

۱- عدل ۲- احسان ۳- عشق ۴- تواضع ۵- رضا ۶- ذکر ۷- تربیت ۸- شکر ۹- توبه ۱۰- مناجات و ختم کتاب

۱۴۰- گزینه ۲ پاسخ است.

هاتف با آذر بیگدلی و صباحی بیدگلی دوستی نزدیک داشت و به همین دلیل، بخشی از زندگانی خود را در کاشان در مصاحبت یاران یکدل گذرانید. در دیوان او اخونیّاتی (=اشعاری دوستانه) خطاب به این دو سخنور نامی دیده می‌شود.

۱۴۱- گزینه ۱ پاسخ است.

هفت‌پیکر یا هفت‌گنبد که گاهی بهرام‌نامه نیز خوانده شده، چهارمین داستان پنج‌گنج نظامی است که نظامی آن را در ۵۱۳۶ بیت به سال ۵۹۳ پرداخته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: اسکندرنامه: پنجمین مثنوی از مجموعه‌ی خمسه که خود به دو بخش شرف‌نامه و اقبال‌نامه تقسیم می‌شود. این منظومه که سرگذشت اسکندر و کارهای اوست، مجموعاً ۱۰۵۰۰ بیت دارد و نظامی آخرین تجدید نظر را به سال ۵۹۹ در این کتاب کرده است.

گزینه‌ی ۳: خسرو و شیرین: دومین مثنوی نظامی که به سال ۵۷۶ در ۶۵۰۰ بیت گفته شده و موضوع آن داستان دلدادگی خسرو، شاهزاده‌ی ایرانی است با شیرین، برادرزاده‌ی بانوی ارمن.

گزینه‌ی ۴: مخزن‌الاسرار: نخستین منظومه‌ی پنج‌گنج نظامی در بیست مقاله، راجه‌به زهد و حکمت و عرفان. شاعر، این منظومه را در ابتدای کار و سال‌های جوانی پرداخته و در آن با گستاخی و بی‌پروایی خاصّ جوانان، بر بیدادگران و دورویان و رشک‌بران تاخته است. این منظومه‌ی اندرزی و اخلاقی که به پیروی از حدیقةالحقیقه‌ی سنایی گفته شده، ۲۲۶۰ بیت دارد و شاعر آن را در سال ۵۷۰ هجری و در آستانه‌ی چهل سالگی سروده است.

۱۴۲- گزینه ۴ پاسخ است.

نام پدیدآورنده‌ی اثر: فصلی از عاشقانه‌ها: سهیل محمودی

دقت کنیم! پرسش درباره‌ی آثار سهیل محمودی با بودجه‌ی «ادبیّات اختصاصی» مطابق نیست و به کتاب «ادبیّات ۳» که مربوط به سؤالات عمومی است اختصاص دارد.

آثار مهدی حمیدی شیرازی: سال‌های سیاه، طلسم شکسته، شیوه‌های نو، زمزمه‌ی بهشت، دریای گوهر، عروض حمیدی، فنون شعر و کالبدهای پولادین، سبک‌سری‌های قلم، عشق دربه‌در، شاعر در آسمان و فرشتگان زمین، شکوفه‌ها، پس از یک سال، اشک معشوق

دقت کنیم! ظاهراً جناب طرّاح نمی‌دانسته که «شاعر در آسمان و فرشتگان زمین» روی هم رفته نام یک کتاب آثار حمیدی شیرازی است و آن را به دو کتاب مساوی تقسیم کرده است.

۱۴۳- گزینه ۴ پاسخ است.

محمدرضا رحمانی (مهرداد اوستا) از دهه‌ی بیست که به انجمن‌های ادبی تهران راه یافت، نیما را دریافت و در شیوه‌ی نو نیمایی طبع‌آزمایی‌هایی کرد. منظومه‌ی «آرش کمان‌گیر» از زمره‌ی موفق‌ترین آثار ادبی وی در این شیوه است. نخستین مجموعه‌ی شعر او نیز «از کاروان رفته» نام دارد.

دقت کنیم! بخش دوم سؤال (نخستین مجموعه‌ی شعری اوستا) با بودجه‌ی «ادبیّات اختصاصی» مطابق نیست و از کتاب «ادبیات ۳» که مربوط به سؤالات عمومی است طرح شده است.

۱۴۴- گزینه ۳ پاسخ است.

قصه‌های جبران خلیل جبران به شدت نمادین (سمبلیک) و در عین حال، شاعرانه‌اند. به بیان دیگر، جبران فیلسوفی در لباس شاعر است و به هر چیز رنگ تخیّل می‌زند.

۱۴۵- گزینه ۱ پاسخ است.

پس از جنگ ۱۹۴۸ اعراب و اسرائیل، گروهی از اعراب آواره شدند و مسئله‌ی آوارگان فلسطین که یکی از دردناک‌ترین مسایل تاریخ اشغال فلسطین است، به وجود آمد.

یکی از قدیمی‌ترین و شاید بتوان گفت نخستین شعری که با این مضمون سروده شده، «اللاجئه زن آواره» (اکتبر ۱۹۴۸) اثر «کامل سلیمان»، شاعر لبنانی است. او با کلماتی سوزناک و مؤثر یک زن آواره را این چنین توصیف می‌کند:

زن با ضعف و بیماری پوشانیده شده/ از سر تا به پا در شرم مستغرق است/ گیج و خسته و دردآلود قدم برمی‌دارد/ چهره‌اش آیینه‌ی اندوه و خشم/ شعله‌ای که از دلش زبانه می‌کشد/ اشک دیدگانش را می‌خشکاند/ و چشمانش را خالی و تهی می‌سازد.

۱۴۶- گزینه ۲ پاسخ است.

در این بیت ضمن تشبیه روی هم‌چون آتش معشوق به گل سوری (گل محمدی)، چهره‌ی معشوق را از آن برتر و زیباتر دانسته است.

۱۴۷- گزینه ۳ پاسخ است. ترکیبی آرایه‌های ادبی

استعاره‌ی کنایی (بیت ه): کاشتن مهر

جناس تام (بیت ب): کنار (طرف، گوشه)، کنار (ساحل)

ایهام تناسب (بیت الف): پروانه ۱- اجازه ۲- نوعی حشره (تناسب با شمع)

مجاز (بیت د): حرف: سخن

حسن تعلیل (بیت ج): شاعر دلیل تیرگی پاپوش و پابند معشوق را به خاطر مشک‌هایی دانسته که در اثر شانه کردن از موی معشوق بر زمین ریخته شده است.

۱۴۸- گزینه ۱ پاسخ است.

اسلوب معادله (بیت ب): بی‌تابی عشّاق/ عشق/ آسوده بودن = زلزله‌ی خاک/ چرخ برین/ غم نداشتن

تضاد (بیت ه): بخل ≠ همّت/ کریم ≠ لئیم

ایهام (بیت الف): مدام: ۱- همیشه ۲- شراب

لفّ و نشر مرتّب (بیت ج): از نقش چپ (۱) و راست (۲) خبر نیست نگین (۳) را/ نه کفر (۱) شناسد دل (۲) حیران و نه دین (۳) را

دقت کنیم! در حقیقت در بیت «الف» ایهامی دیده نمی‌شود و «مدام» مسلماً تنها به معنی «همیشه» است و مصراع اول نیز کاملاً این مطلب را تأکید می‌کند. طرّاح سؤال بدون توجه به سبک شاعر و زبان شعر، مدام را به معنی «شراب» هم در نظر گرفته است. دیگر اینکه مطابقت اجزای اسلوب معادله با یکدیگر را لفّ و نشر به شمار نمی‌آوریم، بلکه اجزای لفّ و نشر باید ارتباط دستوری و معنایی داشته باشد که در بیت «ج» این طور نیست.

۱۴۹- گزینه ۲ پاسخ است.

اغراق: -/ مجاز: -

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تشخیص: نسبت دادن نظر و فعل دیدن به خورشید

تشبیه: تشبیه پنهانی چهره‌ی معشوق به خورشید

گزینه‌ی ۳: پارادوکس: اینکه کسی پس از پیری دوباره جوان شود.

ایهام: پیر: ۱- سالخورده ۲- مراد، راهنمای مریدان در طریقت/ دم: ۱- نفس ۲- سخن

گزینه‌ی ۴: اسلوب معادله: ماه/ نقصان/ تمام (کامل) گردیدن = جام/ خمار/ لبریز شدن

تضاد: نقصان ≠ تمام

دقت کنیم! موارد ایهامی در گزینه‌ی ۳، صرفاً سلیقه و تفکر طرّاح سؤال را نشان می‌دهد و مسلماً هر دو مورد، غیر عملی و به شدت محل اشکال است.

۱۵۰- گزینه ۴ پاسخ است.

گدا را چو حاصل شود نان(قافیه‌ی ۲) شام(قافیه‌ی اصلی) (غذای شب)/ چنان خوش بخسبد که سلطان(قافیه‌ی ۲) شام(قافیه‌ی اصلی) (نام کشوری)

۱۵۱- گزینه ۳ پاسخ است. صفحات ۸ الی ۱۲ کتاب ادبیات چهارم

واژه‌های «فضل» و «عدل» به خاطر تفاوت در صامت‌های پایانی نمی‌توانند هم‌قافیه شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: واژگان قافیه: دلش و ازلش/ حروف اصلی: ـِ ل و ـَ ل/ حروف الحاقی: ـَ ش/ قاعده: ۲/ تبصره: ۳

گزینه‌ی ۲: واژگان قافیه: پری‌چهرگان و مهرگان/ حروف اصلی: ـِ هر/ حروف الحاقی [گ] ان/ قاعده: ۲/ تبصره: ۱

گزینه‌ی ۴: واژگان قافیه: سرایندگان و آیندگان/ حروف اصلی: ـَ ند/ حروف الحاقی: ـه [گ] ان/ قاعده:۲/ تبصره: ۱

۱۵۲- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۵۴ کتاب ادبیات چهارم

گِـ	رفـ	ـت	سا	قی	یِ	گل	رخ	بِ	کف	چُ	لا	لِ	پِـ	یا	لِ
∪	–	∪	–	⁄	∪	–	–	∪	–	∪	–	∪	∪	–	⁄
				↓											↓
				∪											–
پـ	یا	لِ	از	رُ	خ	سا	قی	گِـ	رفـ	ـت	پَر	تُـ	وِ	لا	لِ
∪	–	∪	–	∪	∪	–	–	∪	–	∪	–	∪	∪	–	⁄
															↓
															–
مفاعلن			فعلاتن					مفاعلن					فعلاتن		

۱۵۳- گزینه ۲ پاسخ است.

تقطیع بیت سؤال:

گفـ	تَم	کِ	بِ	دا	نا	یی	از	قیـ	دِ	تُ	بُگـ	ریـ	زم
–	–	∪	∪	–	–	–	–	–	∪	∪	–	–	–
لیـ	کن	بِ	شُـ	دز	دسـ	تم	سر	رشـ	تِ	یِ	دا	نا	یی
–	–	∪	∪	–	–	–	–	–	∪	∪	–	–	–
مفعولُ			مفاعلین			مفعولُ				مفاعلین			

(مستفعلُ مفعولن// مستفعلُ مفعولن)

تقطیع گزینه‌ی ۲:

ز	دا	یـ	رِ	یِ	میـ	نا	خو	نیـ	جِـ	گـ	رم	می	دِه
⁄	–	∪	∪	⁄	–	–	–	–	∪	∪	–	–	–
				↓									
				–									
تا	حل	کُـ	نَـ	میـ	مشـ	کل	در	سا	غَـ	رِ	میـ	نا	یی
–	–	∪	∪	–	–	–	–	–	∪	∪	–	–	–
مفعولُ			مفاعلین			مفعولُ				مفاعلین			

(مستفعلُ مفعولن // مستفعلُ مفعولن)

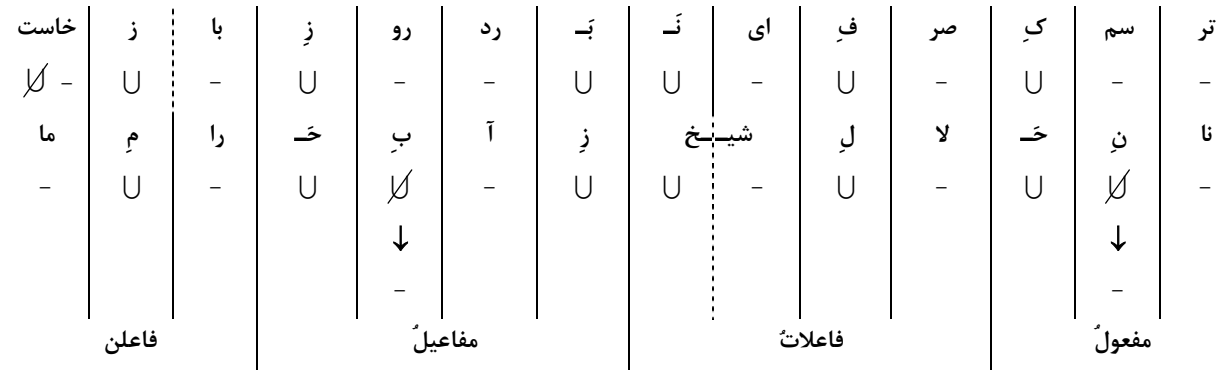
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱:

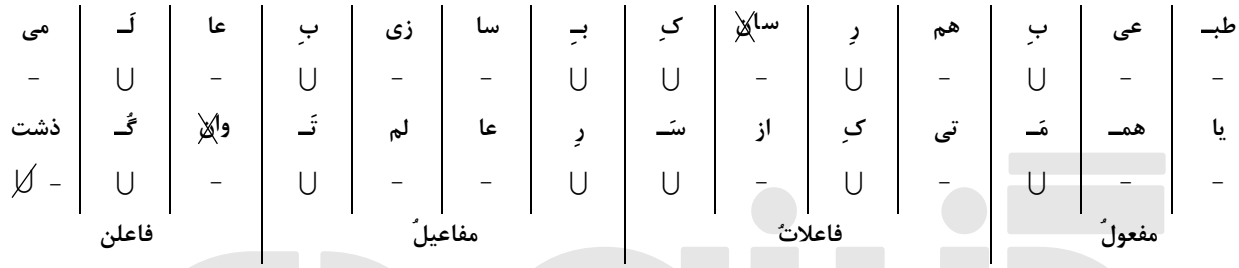
گفـ	تَم	زِ	قیـ	دِ	هسـ	تی	رو	مَسـ	ـت	شو	کِ	رسـ	تی
–	–	∪	–	∪	–	–	–	–	∪	–	∪	–	–
گفـ	تا	بِ	مِی	پَـ	رسـ	تی	جسـ	تم	زِ	خد	رَ	ها	یی
–	–	∪	–	∪	–	–	–	–	∪	–	∪	–	–
مفعولُ			فاعلاتن			مفعولُ				فاعلاتن			

(مستفعلن فعولن // مستفعلن فعولن)

گزینه‌ی ۳:

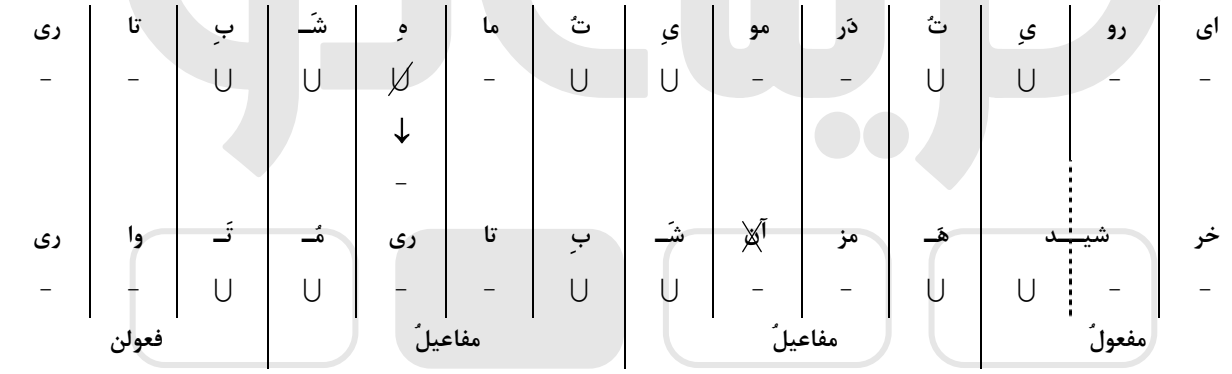
گزینه‌ی ۴:

(مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فعل)

۱۵۴- گزینه ۳ پاسخ است.

تقطیع گزینه‌ی ۳:

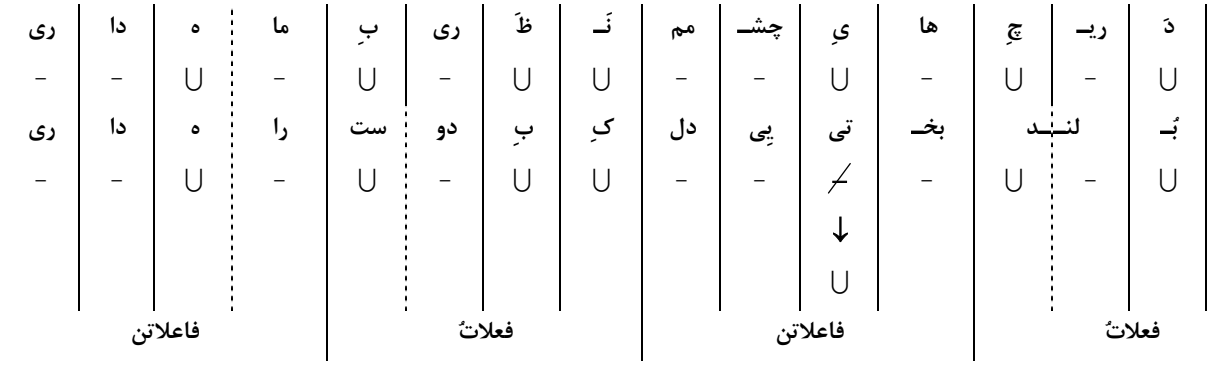

(مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف)

نام وزن: هزج مثمّن اخرب مکفوف محذوف

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱:

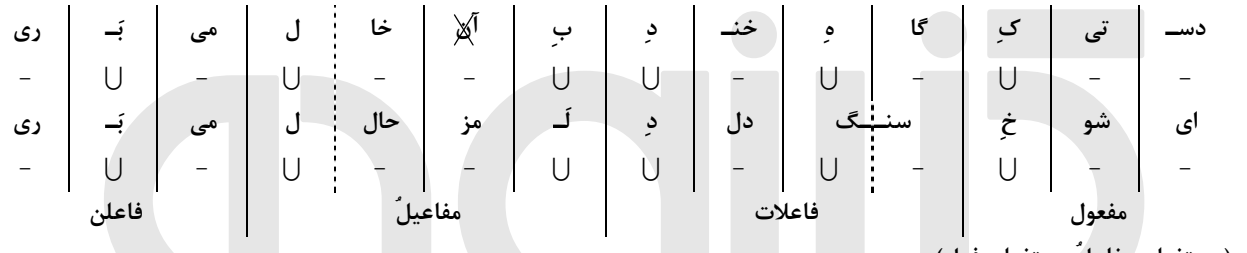
نام وزن: رمل مثمّن مشکول

گزینه‌ی ۲:

نام وزن: مجتّث مثمّن مخبون محذوف

گزینه‌ی ۴:

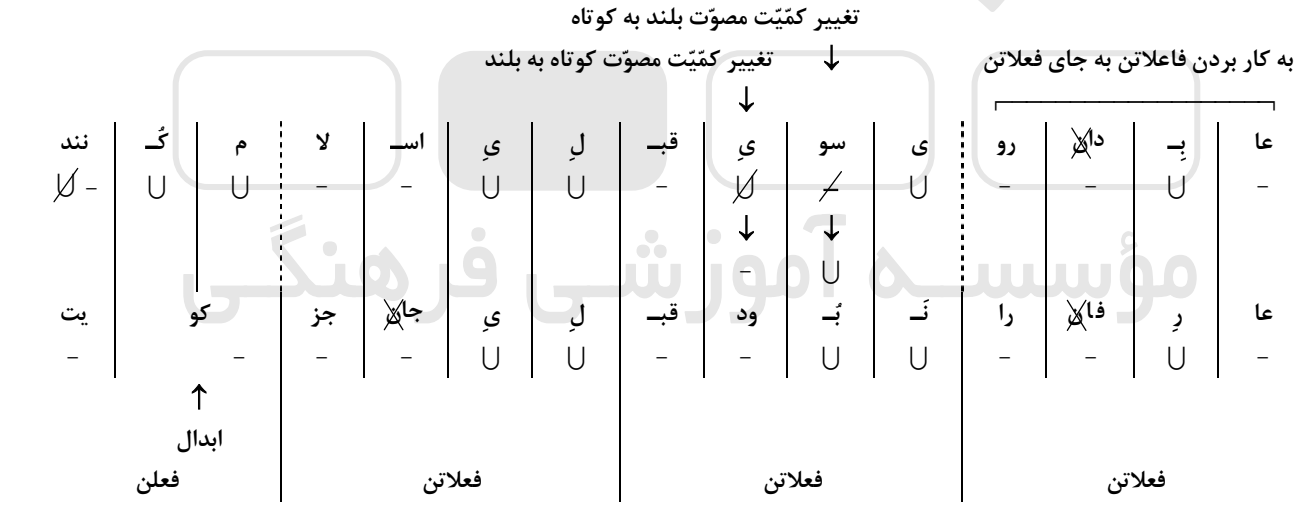

(مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فعل)

نام وزن: مضارع مثمّن اخرب مکفوف محذوف

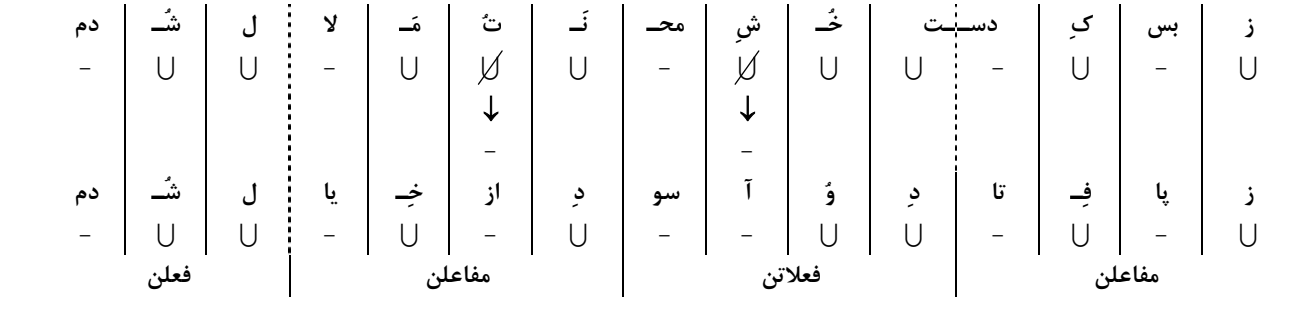
۱۵۵- گزینه ۱ پاسخ است.

(به دلیل نبود مفتعلن و مفاعلن در وزن اختیار قلب وجود ندارد.)

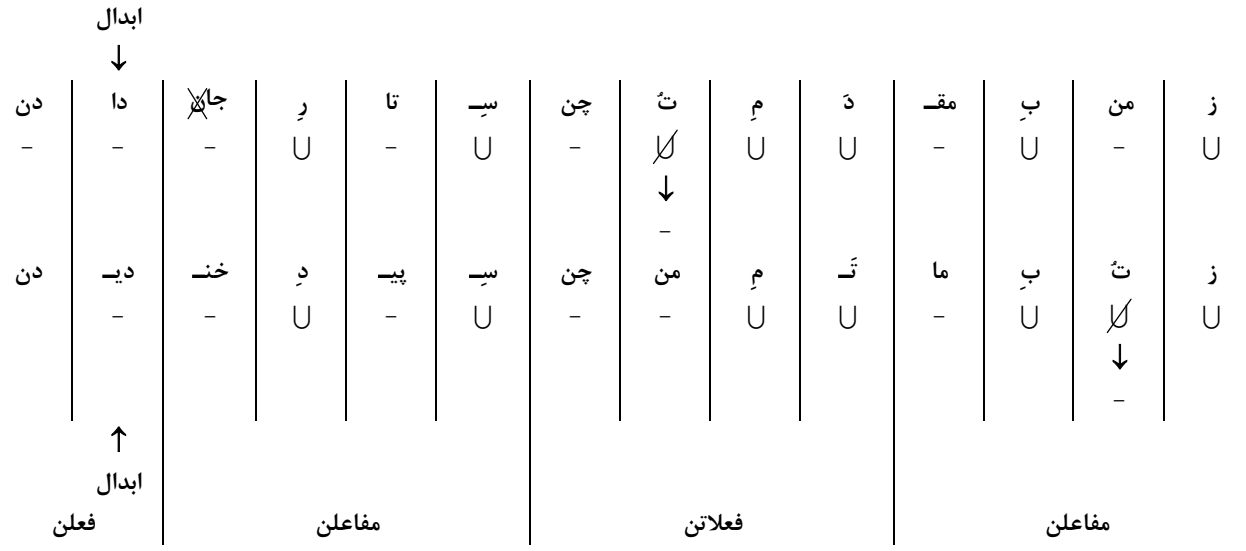

۱۵۶- گزینه ۴ پاسخ است.

تقطیع بیت سؤال:

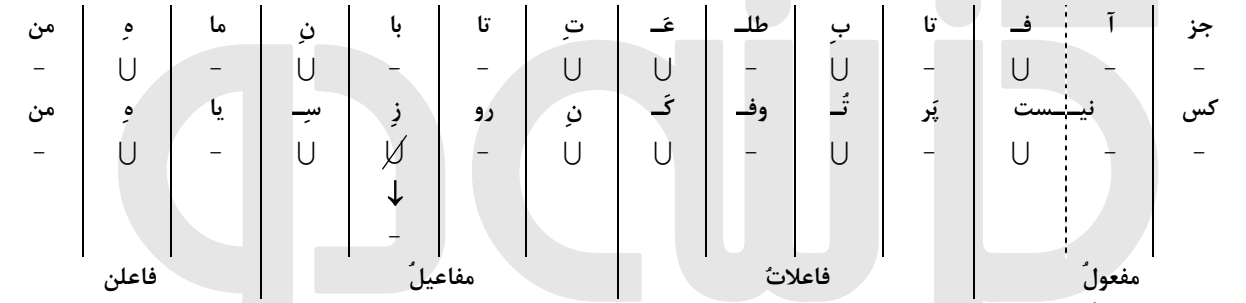

تقطیع گزینه‌ی ۴:

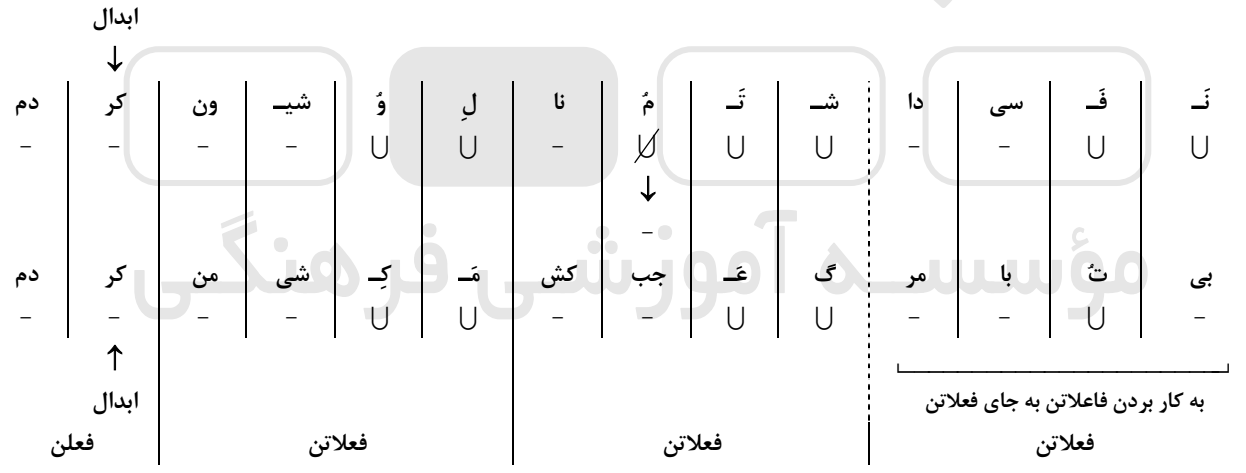
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱:

(مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فعل)

گزینه‌ی ۲:

گزینه‌ی ۳:

۱۵۷- گزینه ۲ پاسخ است.

در نقد فنّی یکی از موضوعاتی که مورد بررسی قرار می‌گیرد این است که شاعر می‌تواند با بهره‌گیری از موسیقی در کلام، تأثیر زیادی بر مخاطب بگذارد و معانی را بهتر به مخاطب القا کند. مثلاً هنگامی که شاعر می‌خواهد مرگ یا اندوه قهرمان محبوب را بیان کند لحن چنان سنگین می‌شود که گویی ناگهان فضای کلام را اندوهی سرد در خود می‌گیرد. کلمات با هجاهای بلند و کشیده نه تنها شور و حرکت را از کلام دور می‌سازد، بلکه سکوت سنگین اندوه را بر آن تحمیل می‌کند.

البته با نگاهی به مفاهیم ابیات نیز می‌توان به راحتی به سؤال پاسخ داد.

۱۵۸- گزینه ۳ پاسخ است.

بعد از جنگ جهانی اول در آلمان «گئورک کایزر» و «برتولت برشت» تمدّن بورژوا و خشونت و استبداد آمیخته با ابتذال و ریای آن را محکوم می‌کنند. در فرانسه نیز «ژان پل سارتر» و «کامو» به استبداد و ابتذال با همین چشم نفرت و انکار می‌نگرند و برای ادبیات، نوعی مسئولیت و تعهد اجتماعی قائل می‌شوند.

۱۵۹- گزینه ۳ پاسخ است.

«کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با زبان امروز» یکی از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است و در سبک عراقی بر عکس این موضوع صادق است. یعنی «از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی»

۱۶۰- گزینه ۴ پاسخ است.

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی ۴: حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: نکوهش مشغول شدن به موضوعی بی‌ارزش در عین وجود حقیقتی بزرگ/ مقصد عارفان فقط اوست.

گزینه‌ی ۲: بی‌تابی عاشقانه/ فراوانی دلدادگان معشوق

گزینه‌ی ۳: ترک تعلّقات دنیوی

۱۶۱- گزینه ۴ پاسخ است.

تصویر بیت ۴: زلف معشوق، دامِ دلِ عاشق است./ تصویر مشترک سایر بیت‌ها: زلف معشوق پناهگاه دل عاشق است.

۱۶۲- گزینه ۲ پاسخ است.

مفهوم گزینه‌ی ۲: وصف لطافت روی معشوق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: نکوهش ریا در کردار نیک

۱۶۳- گزینه ۱ پاسخ است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۱: نکوهش بخل و خسیس بودن

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: فراوانی گاه موجب آزار و ملال است./ نکوهش پرخوری

گزینه‌ی ۳: بی‌رنج گنج میسّر نمی‌شود.

گزینه‌ی ۴: رضایت به جبر سرنوشت/ تقدیرگرایی

۱۶۴- گزینه ۳ پاسخ است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۳: جلوه‌گری معشوق

دقت کنیم! متأسفانه، عدم درک طرّاح از مفاهیم عمیق و مهمّی مانند «تجلّی معشوق و وحدت وجود» باعث طرح چنین سؤال عجیبی شده است. بیت سؤال می‌گوید که معشوق در اوج تجلّی‌ست و عاشق محو جمال معشوق است، اما در گزینه‌ی ۳ اینکه از «یک جلوه»، «این همه نقش» شکل بگیرد به «وحدت وجود» اشاره می‌کند. تنها تصویر مشترک میان دو بیت را به ناچار باید همان «جلوه‌گری معشوق» بدانیم.

۱۶۵- گزینه ۱ پاسخ است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۱: یکسانی پدیده‌ها در برابر عشق

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: عشق باعث مصونیّت عاشق است.

گزینه‌ی ۳: دشواری‌های راه عشق

گزینه‌ی ۴: عشق موجب ارزشمندی‌ست.

عربی اختصاصی

۱۶۶- گزینه ۳ پاسخ است.

کلمات کلیدی: أول مرحلة العبادة/ يحب أن تترک/ نهی

مقایسه‌ی کلیدها در گزینه‌ها:

«أول مرحلة العبادة: اولین (نخستین) مرحله‌ی عبادت»؛ این ترکیب، ترکیبی اضافی است و باید به ترتیب کلمات ترجمه شود و نیز «أول» اسم تفضیل است و «العبادة» هم مفرد است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

«يحب أن تترک: باید ترک کنی»؛ «تترک» فعل مضارع منصوب در صیغه‌ی «للمخاطب» است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

۱۶۷- گزینه ۴ پاسخ است.

کلمات کلیدی: عزم/ اللّيالي/ أن يدرس و يعمل/ المصانع

«عزم: تصمیم گرفت»؛ فعل ماضی ساده است. (رد سایر گزینه‌ها)

«اللّيالي: شب‌ها» جمع «الليل» است (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

«المصانع: کارخانه‌ها»؛ جمع «المصنع» است. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

۱۶۸- گزینه ۳ پاسخ است.

کلمات کلیدی: نعم اللّذة/ لا يعرف/ بعد أن تفوت

«نعم اللّذة: خوب لذّتی است»؛ «نِعْمَ» از اسلوب مدح است و نمی‌تواند به صورت «عجب» ترجمه شود. (رد سایر گزینه‌ها)

«لا يعرف: دانسته نمی‌شود»؛ فعل مضارع مجهول است و چون بعد از آن «إلّا» آمده است و مستثنی مفرغ است می‌تواند به صورت مثبت تأکیدی ترجمه شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

«بعد أن تفوت: بعد از اینکه از دست برود (از بین برود)»؛ فعل مضارع منصوب است و به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود. (رد سایر گزینه‌ها)

۱۶۹- گزینه ۱ پاسخ است.

«شوقاً» و «خوفاً» مصدرهایی منصوب هستند که علت انجام کار را بیان می‌کنند و «مفعول‌له» محسوب می‌شوند. پس باید به صورت «به خاطر اشتیاق» و «به خاطر ترس» ترجمه شوند.

ترجمه‌ی صحیح: ما خدا را به خاطر اشتیاق به بهشت یا به خاطر ترس از آتش (جهنم) می‌پرستیم.

۱۷۰- گزینه ۳ پاسخ است.

«اعتماد می‌کند: يعتمد»؛ فعل مضارع ساده (اخباری) و مفرد است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

«نسل انقلابی ما: جيلنا الثوريّ»؛ ترکیب وصفی و اضافی است که در آن مضاف‌الیه ضمیر «ما» قبل از صفت «انقلابی» تعریب می‌شود. (رد سایر گزینه‌ها)

«تقلید نخواهد کرد: لن يحاکی»؛ معادل فعل آینده‌ی منفی در عربی حرف ناصبه‌ی «لن» به همراه فعل مضارع است. (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

۱۷۱- گزینه ۱ پاسخ است.

«خواهر کوچکم..... دارد: لأُختي الصغيرة .....»؛ هرگاه [حرف جر «لـ» + اسم یا ضمیر] به عنوان خبر مقدم باشد، معنای دارد می‌دهد (رد سایر گزینه‌ها).

«که دوستش دارد: تحبّها»؛ فاعل در فعل «دوست دارد»ضمیر مستتر «هي» است که به «أُختي الصغيرة» باز می‌گردد و ضمیر «ش» در آن به «سمکة» بر می‌گردد پس باید به صورت مؤنث بیاید (رد سایر گزینه‌ها). با توجه به «که» متوجه می‌شویم که جمله وصفیه است و نمی‌تواند به صورت «و هي تحبّه» بیاید. (رد گزینه‌ی ۴»

۱۷۲- گزینه ۳ پاسخ است.

حرکت‌گذاری کامل عبارت:

«قد ضرب المعلّم(فاعل و مرفوع) لنا الأمثالَ(مفعول‌به و منصوب) لعلّنا نَتَذَكَّرُ أنَّ النّميمَةَ(اسم أن و منصوب) تَزرَعُ(خبر أن و مرفوع محلاً (فعل و فاعل آن ضمیر مستتر «هي») الضغينةَ(مفعول‌به و منصوب) في القلوب»

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ضُرِبَ ← ضَرَبَ (با توجه به مفهوم عبارت و اینکه «الأمثالَ» به عنوان مفعول آمده است بنابراین فعل معلوم است.)

گزینه‌ی ۲: تُزرَعُ ← تَزرَعُ (فعل معلوم است چون بعد از آن «الضغينةَ» مفعول‌به است.)/ نَتـذكّرُ ← (نَتَـذَكَّرُ فعـل مضـارع از بـاب «تَفَعُّل» است و بر وزن «يَتَفَعَّلُ» می‌آید.)

گزینه‌ی ۴: الأمثالِ ← الأمثالَ (مفعول‌به و منصوب است.)

۱۷۳- گزینه ۲ پاسخ است.

حرکت‌گذاری کامل عبارت:

«عَيِّنِ المعربَ(مفعول‌به و منصوب) و المَبنيَّ(معطوف و منصوب) و علاماتِ(معطوف و منصوب به تبعیت با اعراب فرعی کسره) الإعرابِ(مضاف‌الیه و مجرور) الأصـليَّةَ(صـفت و منصـوب به تبعیت از اعراب «علامات») و الفرعيّةَ(معطوف و منصوب) في العباراتِ التاليّةِ»

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: الأصليّةِ ← الأصليّةَ (صفت و منصوب به تبعیت از اعراب «علاماتِ»)

گزینه‌ی ۳: عَيَّنَ ← عَيِّنْ (با توجه به مفهوم عبارت فعل امر است)/ الأصليّةِ ← الأصليّةَ

گزینه‌ی ۴: الفرعيّةِ ← الفرعيّةَ (معطوف و منصوب است.)

۱۷۴- گزینه ۲ پاسخ است.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: خليفةَ: تمییز نسبة و منصوب ← مفعول‌به ثانٍ (دوم) و منصوب («جعل» از افعال دومفعولی است.)

گزینه‌ی ۳: جعلنا: للمتكلم وحده ← للمتكلم مع‌الغير/ فعل و فاعله ضمير «نا» المستتر ← فعل و فاعله ضمير «نا» البارز

گزینه‌ی ۴: الأرض: مذكّر ← مؤنث (مجازی- معنوی)/ جامد (مصدر) ← جامد (غیر مصدر)

۱۷۵- گزینه ۳ پاسخ است.

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: غداً: مشتق و اسم زمان ← جامد

گزینه‌ی ۲: الصيّاد: ممنوع من الصرف ← منصرف

گزینه‌ی ۴: ينجو: فعل مجزوم بحرف «لن» ← فعل منصوب بحرف «لن»/ متعدٍّ ← لازم

۱۷۶- گزینه ۱ پاسخ است.

«ذهبيّ» درست است چون «شايأً» مذکر است و اسم منسوب حکم صفت را دارد و در جنس باید از موصوف خود تبعیت کند.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: چای گرم طلایی رنگی را برای مهمان‌هایمان ریختیم!

گزینه‌ی ۲: برای دوستانمان تحقیقی روزنامه‌ای درباره‌ی آنچه که آن را مشاهده کردیم، نوشتیم!

گزینه‌ی ۳: اخباری داریم که بر اینکه این راه صحرایی راهی امن است، تأکید می‌کند.

گزینه‌ی ۴: همراه مادرمان بعد از فراغتمان از کارهای مدرسه‌ای به بازار رفتیم!

۱۷۷- گزینه ۳ پاسخ است.

منظور از سؤال این است که عبارتی را مشخص کن که اسم مصغّر برای تحقیر منزلت و جایگاه به کار رفته باشد.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: ای کودک کوچکم؛ خودت را از سقوط در مهلکه‌ها حفظ کن! (تصغیر برای بیان عطوف و مهربانی)

گزینه‌ی ۲: برادرم حسین آمد و بر پدر و مادر ما سلام کرد و مؤدبانه نشست! (تصغیر برای عطوفت و علاقه‌مندی)

گزینه‌ی ۳: بعضی از مردم در جهان درختچه گمراهی را به جای عبادت خدا، عبادت می‌کنند! (برای تحقیر)

گزینه‌ی ۴: خواهرم به پسر کوچکش گفت: عزیزم؛ تو می‌توانی در کارهایت پیشرفت کنی! (برای بیان مهربانی و عطوفت)

۱۷۸- گزینه ۴ پاسخ است.

در صیغه‌های بدون ضمیر بارز در فعل‌های امر و مجزوم فَکّ ادغام و ادغام، هر دو جایز است:

لم أَمُدَّ، لم أَمْدُدْ

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تحثّ: در مضارع فقط دو صیغه‌ی جمع مؤنث فک ادغام دارند.

گزینه‌ی ۲: ألّا یدعّوا: در فعل مضارع فقط دو صیغه‌ی جمع مؤنث فک ادغام دارند.

گزینه‌ی ۳: یَسررنَ: در فعل مضارع در صیغه‌ی جمع مؤنث فک ادغام وجود دارد.

۱۷۹- گزینه ۴ پاسخ است.

«ما» در «ما أصعب» مای تعجبیّه است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تو بر آنچه می‌بینی، انسانی صبور هستی!

گزینه‌ی ۲: چه فایده‌ای دارد علمی که به سوی حق ما را هدایت نمی‌کند!

گزینه‌ی ۳: متأسفم زیرا من به تو آنچه را از من دیروز خواستی، ندادم!

گزینه‌ی ۴: چه‌قدر سخت است آنچه امت اسلامی ما از استعمار تحمل کرد!

۱۸۰- گزینه ۲ پاسخ است.

بعد از افعال مقاربه فعل مضارع به عنوان خبر افعال مقاربه می‌آید که در گزینه‌ی ۲ وجود ندارد و فعل «حتی یشاهدوه» چون همراه حرف ناصبه «حتی» است نمی‌تواند خبر «جعل» قرار بگیرد.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: این سرباز شروع کرد به دفاع کردن از آزادی وطنش و هموطنانش!

گزینه‌ی ۲: معلم جواب سؤالات را در مقابل دانش‌آموزان خود قرار داد تا آن را ببینند!

گزینه‌ی ۳: گل در گلدان به آرامی و آرامش شروع به پژمرده شدن کرد!

گزینه‌ی ۴: این دانش‌آموز شروع به نوشتن آیاتی از قرآن در دفترش کرد.

۱۸۱- گزینه ۱ پاسخ است.

منظور از «سبب وقوع‌الفعل»، پیدا کردن عبارتی است که در آن مفعول‌له وجود دارد./ «رغبة» مصدری است که علت وقوع فعل را بیان می‌کند.

ترجمه: انسان مشقت را به خاطر میل به راحتی تحمل می‌کند!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: المساعدة: مفعول مطلق

ترجمه: از ابتدا به او کمکی کردم که مستحقش بود!

گزینه‌ی ۳: طولَ: مفعول‌فیه و منصوب

ترجمه: قافله در طول روز بدون توقف حرکت کرد!

گزینه‌ی ۴: طیورَ: مفعول‌به و منصوب

ترجمه: پرندگان جنگل را دیدم در حالی که آواز می‌خواندند و آن‌ها به شادی بسیاری پرواز می‌کردند.

۱۸۲- گزینه ۳ پاسخ است.

در این عبارت بعد از «خیر» اسمی منصوب و جامد به عنوان تمییز نیامده است.

بررسی و ترجمه‌ی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: صبراً: تمییز و منصوب (بعد از فعل مبهم «اشتَهَر» آمده است.)

ترجمه: ایوب به صبر مشهور شد، پس او بیمار شد زمانی که پیر بود،

گزینه‌ی ۲: أعوام: تمییز عدد (بعد از اعداد تمیز می‌آید.)

ترجمه: بیماری او هفت سال ادامه داشت و همسرش به خاطر آن ناراحت شد،

گزینه‌ی ۳: و به او گفت از خدا بهبودی‌ات را می‌خواهم و این برای تو بهتر است و در آن هیچ شکی نیست،

گزینه‌ی ۴: سنة: تمییز عدد و منصوب (بعد از اعداد تمییز قرار می‌گیرد)

ترجمه: پس به او پاسخ داد: خدا به من هفتاد سال نعمت داد در حالی که من از خواستن چیز دیگری خجالت می‌کشم!

۱۸۳- گزینه ۲ پاسخ است.

در ساخت اسلوب تعجب باید خبر را بر وزن «أفعل» بیاوریم و مبتدا را به صورت منصوب در جایگاه متعجب‌منه قرار دهیم.

الشمس نورها (مبتدا) قویّ (خبر): ما أقوی نور الشمس

بیاید مانند صفت‌های «أطیب، أثقل، أکثر» در سایر گزینه‌ها.

اسلوب تعجب صحیح: ما أقوی نور الشمس في السماء: چه‌قدر نور خورشید در آسمان قوی است.

۱۸۴- گزینه ۳ پاسخ است.

العلماء (دانایان) و الجهلاء (نادان‌ها) و نیز الکِبار (بزرگان) و الصّغار (کوچک‌ترها) با هم طباق (تضاد) دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: حلم (بردباری) ≠ تسرّع (عجله کردن) ← ۱ مورد

گزینه‌ی ۲: رخیصاً (ارزان) ≠ باهظة (گران) ← ۱ مورد

گزینه‌ی ۴: السهل (آسان) ≠ صعب (سخت) ← ۱ مورد

۱۸۵- گزینه ۴ پاسخ است.

در این عبارت هیچ یک از محسنات لفظی (سجع و جناس) و محسنات معنوی (طباق) وجود ندارد.

ترجمه: شاید برآوردن نیازهای مردم کلیدی برای بهشت باشد!

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «ورود» اول (گل‌ها)- «ورود» دوم (وارد شدن) ← جناس تام

ترجمه: مهمان‌ها آمدند در حالی که در دستشان گل‌هایی بود و با وارد شدنشان بوی گل‌ها پراکنده شد!

گزینه‌ی ۲: «حبّذا» و «لا حبّذا» طباق دارند.

ترجمه: چه خوب است آماده شدن برای مرگ و چه بد است عجله کردن برای مرگ!

گزینه‌ی ۳: غنيّ ≠ فقیر ← طباق

ترجمه: خوشا به حال ثروتمندی که ثروتش را برای کمک به فقیر می‌بخشد!

تاریخ

۱۸۶- گزینه ۲ پاسخ است.

تصویر داده شده تندیسی از جنس مفرغ و مربوط به دوره‌ی ایلام باستان است که در موزه‌ی لوور پاریس نگه‌داری می‌شود.

۱۸۷- گزینه ۲ پاسخ است.

با گرویدن کنستانتین، امپراتوری روم شرقی به مسیحیت، این دین در اروپا رسمیت پیدا کرد و روز به روز به پیروانش افزوده شد و حتی در خارج از مرزهای اروپا نیز پیروانی یافت.

۱۸۸- گزینه ۱ پاسخ است.

مهم‌ترین پیامد صلح حدیبیه، شکل‌گیری مناسبات منطقه‌ای و جهانی مسلمانان و گسترش دامنه‌ی تبلیغات اسلام بود.

۱۸۹- گزینه ۴ پاسخ است.

مأمون از طریق اجبار امام جواد علیه‌السلام به اقامت در بغداد و نظارت و مراقبت شدید بر فعالیت‌های آن حضرت، مانع ارتباط ایشان با مردم و پیروانش گردید.

۱۹۰- گزینه ۱ پاسخ است.

در شبه جزیره‌ی بالکان، حکومت بیزانس پس از ضربه‌ای که از صلیبی‌ها خورد، دیگر نتوانست قدرت خود را باز یابد و رو به زوال رفت. پیشروی ترکان عثمانی و استقلال‌طلبی صرب‌ها و مجارها نیز این زوال را تسریع کرد.

۱۹۱- گزینه ۳ پاسخ است.

پادشاهان اسپانیا عموماً کاتولیک‌های متعصبی بودند که با مخالفان پاپ مانند پوتستان‌ها، مسلمانان و یهودیان به سختی و خشونت رفتار می‌کردند. پاپ هم از پادشاهان اسپانیا به طور وسیعی حمایت می‌کرد. اما قدرت اسپانیا چندان به درازا نکشید و به تدریج اسپانیا رو به انحطاط رفت. بروز چند واقعه‌ی مهم در اروپا زمینه‌ساز این انحطاط شد که عبارت بود از پیروی نهضت پروتستان در اروپای مرکزی، اخراج مسلمانان از اسپانیا، قیام مردم هلند، و شکست نیروی دریایی اسپانیا از انگلستان.

۱۹۲- گزینه ۲ پاسخ است.

قیام مردم فلسطین علیه اسرائیل که انتفاضه نامیده می‌شود، اسرائیل را درمانده کرده و موجب شده که توافق‌های عرفات و اسرائیل به نتیجه‌ی قطعی نرسد.

۱۹۳- گزینه ۳ پاسخ است.

۱۹۴- گزینه ۳ پاسخ است.

رضاشاه پس از مسافرت به ترکیه و آشنایی با آتاتورک، رئیس جمهور آن کشور، به تقلید از او به مبارزه با همه‌ی سنت‌های اسلامی پرداخت.

۱۹۵- گزینه ۱ پاسخ است.

مهم‌ترین تأثیرات و نتایج قیام خونین پانزده خرداد ۱۳۴۲ عبارت است از: ۱- تکامل جریان مبارزه و کم‌رنگ شدن جاذبه‌ی گروه‌های سیاسی ۲- افزایش آگاهی سیاسی در حوزه‌های علمیه و میان روحانیون ۳- حضور فراگیر همه‌ی اقشار اجتماعی در صحنه‌ی مبارزه با رژیم ۴- برجسته شدن رهبری امام خمینی(ره) و مذهب به عنوان راهنمای مبارزه ۵- افشای چهره‌ی منافقانه‌ی شاه و برملا شدن رابطه‌ی وی با آمریکا و رژیم صهیونیستی.

۱۹۶- گزینه ۱ پاسخ است.

جامعه و فرهنگ بشری مدام در حال تحول و تغییر است. این تحول و تغییر موجب می‌شود شرایط فکری و زیستی مردم از یک زمان نسبت به زمان دیگر متفاوت گردد. این تفاوت موجب جدایی میان جوامع در طول زمان می‌شود.

۱۹۷- گزینه ۴ پاسخ است.

یکی از دلایل حضور بینش‌های افسانه‌ای و اسطوره‌ای در تاریخ بشر، حاکمیت فرهنگ شفاهی بوده است.

۱۹۸- گزینه ۲ پاسخ است.

با کمک آثار حجاری مربوط به دوره‌ی هخامنشی در نقش رستم فارس که در آن پادشاه در مقابل آتشدانی افروخته به سوی نماد اهورامزدا (فروهر) و رو به سمت شرق ایستاده است، مورخان می‌توانند تصویری درست‌تر از عقاید دینی رایج در دوران هخامنشی ارائه دهند.

۱۹۹- گزینه ۱ پاسخ است.

در تاریخ اجتماعی، زندگی مردم و مسائل مربوط بدان مورد بررسی قرار می‌گیرد. شیوه‌ی معیشت، آداب و رسوم، نوع پوشاک، خوراک، ورزش‌ها و تفریحات و موضوعاتی از این قبیل در تاریخ اجتماعی مورد بحث قرار می‌گیرند.

۲۰۰- گزینه ۳ پاسخ است.

در دوران حاکمیت سلسله‌های ترک‌نژاد بر ایران، زبان فارسی مبنای تاریخ‌نویسی مورخانی شد که رویدادهای مربوط به سرگذشت فرمانروایان ترک و یا رویدادهای یک شهر یا ولایت را ثبت می‌کردند.

جغرافیا

۲۰۱- گزینه ۱ پاسخ است.

جلگه‌ی گیلان یکی از نمونه‌های رسوب‌گذاری و پیش‌رفتگی جلگه‌های ساحلی در دریاست.

۲۰۲- گزینه ۴ پاسخ است.

اثر مثبت پدیده‌ی گلخانه‌ای آن است که از سرد شدن زیاد زمین در هنگام شب جلوگیری می‌کند و در عین حال، مانع گرم شدن بیش از حد زمین در هنگام روز می‌شود.

۲۰۳- گزینه ۱ پاسخ است.

سقوط ناگهانی مواد از روی دامنه‌ها به پایین در نواحی کوهستانی به علت وزن مواد روی دامنه است.

۲۰۴- گزینه ۲ پاسخ است.

آب‌های اقیانوس‌ها و دریاها شور بوده و استفاده از آن‌ها مستلزم تصفیه کردن است که این امر به سرمایه‌گذاری برای احداث تأسیسات آب شیرین‌کن نیاز دارد.

۲۰۵- گزینه ۲ پاسخ است.

شاخص توسعه‌ی انسانی کشورها در طول زمان، یعنی در طول سال‌های مختلف، متغیر است.

۲۰۶- گزینه ۴ پاسخ است.

از بهترین انواع خاک‌های نواحی معتدل می‌توان از چرنوزیوم نام برد که هوموس فراوان دارد و در جنوب روسیه، ناحیه‌ی پامپا در آرژانتین و پریری در آمریکای شمالی دیده می‌شود.

۲۰۷- گزینه ۳ پاسخ است.

رأس یادرانگ‌ها مسطح، طرف رو به باد آن‌ها پرشیب و طرف دیگر آن‌ها کم‌شیب است.

۲۰۸- گزینه ۲ پاسخ است.

تغییرات محیط پیرامون ممکن است از اعتبار سکونتگاه‌ها بکاهد و باعث از بین رفتن موقعیت آن‌ها شود.

۲۰۹- گزینه ۳ پاسخ است.

در شکل داده شده، نقطه‌ی A بر روی رشته‌کوه پیرنه قرار دارد.

۲۱۰- گزینه ۳ پاسخ است.

سواحل سنگی خلیج فارس در محدوده‌ی استان‌های بوشهر و هرمزگان دیده می‌شوند و بیشتر شامل تراس‌ها و پرتگاه‌های صخره‌ای هستند.

۲۱۱- گزینه ۴ پاسخ است.

جغرافی‌دانان با بررسی وضعیت گذشته‌ی پدیده‌ها، ارتباط یک پدیده با سایر پدیده‌ها و شناخت نوع کارکرد هر یک از پدیده‌های پیرامونی، آینده‌ی یک سیستم فضایی را پیش‌بینی می‌کنند.

۲۱۲- گزینه ۱ پاسخ است.

$$۲km = ۲,۰۰۰m = ۲۰۰,۰۰۰cm$$

$$\frac{۵cm}{۱cm} = \frac{۲۰۰,۰۰۰cm}{x} \Rightarrow x = ۴۰,۰۰۰cm \Rightarrow \text{مقیاس نقشه} = \frac{۱}{۴۰,۰۰۰}$$

۲۱۳- گزینه ۱ پاسخ است.

معمولاً پژوهشگران و تحلیل‌گران، داده‌هایی را که از طرق سنجش از دور به‌دست می‌آید، به کمک رایانه پردازش کرده و در موارد متعدد از آن‌ها استفاده می‌کنند.

۲۱۴- گزینه ۲ پاسخ است.

سیستم تعیین موقعیت جغرافیایی یک منبع اطلاعاتی است که امکان تعیین موقعیت فرد را در ۲۴ ساعت شبانه‌روز در هر نقطه‌ی کره‌ی زمین به کمک سیستم ماهواره‌ای فراهم می‌سازد.

۲۱۵- گزینه ۳ پاسخ است.

نمودار داده شده، بیانگر رابطه‌ی جغرافیا و آمایش سرزمین است.

علوم اجتماعی

۲۱۶- گزینه ۴ پاسخ است.

موضوع فلسفه اصل وجود است، یعنی به موجودی خاص مانند موجودی طبیعی و انسانی نمی‌پردازد.

۲۱۷- گزینه ۱ پاسخ است.

کنش‌های اجتماعی و پیامدهایی که به دنبال دارند، همان پدیده‌های اجتماعی‌اند. ارزش‌های اجتماعی که همان ارزش‌های مورد قبول جامعه هستند، کنش‌های متناسب با خود را می‌طلبند.

بررسی سایر گزینه‌های:

گزینه‌ی ۲: درست- نادرست گزینه‌ی ۳: درست- درست گزینه‌ی ۴: درست- درست

۲۱۸- گزینه ۲ پاسخ است.

به عقیده‌ی ماکس وبر، حس و تجربه شاخص‌های اصلی شناخت علمی می‌باشند و جامعه‌شناسی علمی به دلیل خصلت تجربی خود نمی‌تواند داوری‌های ارزشی انجام دهد. وی موضوع جامعه‌شناسی را کنش‌های اجتماعی انسان معرفی نموده و ذهن و عقل انسان را در جریان شناخت، دارای تأثیر فعال می‌داند.

۲۱۹- گزینه ۳ پاسخ است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان واحد واقع می‌شود.

گزینه‌ی ۲: یک جهان اجتماعی واحد تحولات و صورت‌های مختلف را در درون خود می‌پذیرد. جمعیت یک جامعه کم یا زیاد می‌شود؛ اقتصاد آن رشد یا افول می‌کند و زبان و لهجه‌ی مردم دگرگون می‌شود اما جهان اجتماعی هویت خود را حفظ می‌کند و گاه نیز جمعیت ثابت می‌ماند، درآمد ملی تغییر نمی‌کند و زبان متحول نمی‌شود اما تفاوت‌های دیگری به وجود می‌آید که نشان از ظهور جهان اجتماعی جدید دارد.

گزینه‌ی ۴: هر تغییری را که در زندگی اجتماعی رخ می‌دهد، نمی‌توان از نوع تغییر جهان اجتماعی دانست. تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی باز می‌گردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

۲۲۰- گزینه ۱ پاسخ است.

در کنش‌های عقلانی معطوف به هدف، منظور از هدف، امور قابل دسترس در این جهان است؛ یعنی در این جهان، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این هدف‌ها از علوم تجربی استفاده می‌کنند. عقلانیت ابزاری، دانش‌ها و علوم تجربی است که قدرت پیش‌بینی و پیش‌گیری حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد. عقلانیت ذاتی، سطحی از عقلانیت است که درباره‌ی ارزش‌ها، آرمان‌ها و اهداف زندگی به تأمل می‌پردازد.

۲۲۱- گزینه ۳ پاسخ است.

علم اجتماعی عقلی با استفاده از عقل نظری می‌تواند به شناخت ابعاد معنوی انسان و جهان بپردازد. این علم با کمک حس و با استفاده از عقل تجربی و هم‌چنین با کمک شناخت عمومی و فهم عرفی، دانش ابزاری مورد نیاز را برای تدبیر پدیده‌های اجتماعی فراهم می‌آورد. برخی از آثار هگل نمونه‌هایی از شناخت اجتماعی عقلی‌اند. آسیب مهم رویکرد عقلی هنگامی رخ می‌دهد که این رویکرد شناخت را فقط به معرفت عقلی محدود کند و منکر ارزش علمی شناخت حسی و شهودی شود.

۲۲۲- گزینه ۴ پاسخ است.

خرده فرهنگ‌هایی که درون یک فرهنگ عمومی قرار دارند، اغلب با فرهنگ عمومی سازگار هستند، هر نهاد اجتماعی علاوه بر آنکه از فرهنگ عمومی جامعه استفاده می‌کند، خرده فرهنگ‌های مربوط به خود را نیز دارد. حق و باطل اغلب از ارزش‌های آرمانی تاریخ بشریت بوده‌اند و بسیاری از فرهنگ‌ها، رعایت حق و مقابله با باطل را لازم دانسته‌اند.

۲۲۳- گزینه ۴ پاسخ است.

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، حقیقت را به عرصه‌ی فرهنگ آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها، کنش‌ها و اعمال خود را نیز بر اساس همان عقاید و ارزش‌ها سازمان دهند، حقیقت به حوزه‌ی فرهنگ واقعی نیز راه پیدا می‌کند.

۲۲۴- گزینه ۱ پاسخ است.

در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند در جامعه بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد. در این جهان فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند. در جوامع سکولار و دنیوی امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد.

۲۲۵- گزینه ۴ پاسخ است.

تا هنگامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های محوری جامعه شکل گیرد، تغییرات هویتی در درون یک جهان واحد رقم می‌خورد و این تغییرات نه تنها در تعارض با هویت فرهنگی جامعه قرار نمی‌گیرد، بلکه می‌تواند مستلزم گسترش و توسعه‌ی فرهنگ اجتماعی باشد.

۲۲۶- گزینه ۲ پاسخ است.

کسانی که جهان‌بینی دنیوی دارند و معرفت علمی را به دانش حسی و تجربی محدود می‌کنند، معتقدند انسان در گزینش ارزش‌های سیاسی هیچ معیار علمی ندارد و سیاستمداران تنها بر اساس گرایش‌های شخصی و اجتماعی خود برخی از این ارزش‌ها را انتخاب می‌کنند و علم تنها ابزاری است که راه دست‌یابی به این ارزش‌ها را در صورتی که تفسیری دنیوی و این جهانی داشته باشند، پیدا می‌کند.

۲۲۷- گزینه ۳ پاسخ است.

کسانی که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی می‌دانند، جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند. گروهی که جهان عینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند، این جهان را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. از نظر این گروه، ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

۲۲۸- گزینه ۴ پاسخ است.

قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر ریشه در مناسبات قومی و قبیله‌ای داشت، در دوران استعمار، از طریق سازش با دولت‌های غربی، با قدرت استعمارگران پیوند خورد و این مسأله سبب شد تا استبداد ایلی و قومی به صورت استبداد استعماری در آید.

۲۲۹- گزینه ۱ پاسخ است.

در دوران رنسانس، حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی، در جهت اصلاح دینی پدید آمدند. بخشی از این حرکت‌ها، تنها با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگروی تقابل نداشتند. بخشی دیگر رویکرد معنوی داشتند و در مقابل با جریان دنیاگروی قرار می‌گرفتند. حرکت‌های نوع اول با حمایت قدرت‌های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند ولی حرکت‌های نوع دوم، مورد هجوم کاتولیک‌ها و دیگر پروتستان‌ها قرار گرفتند و امکان گسترش پیدا نکردند.

۲۳۰- گزینه ۲ پاسخ است.

اقتصاد سرمایه محور، در حرکت‌های آغازین خود، نیازمند حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای بود. ولی به تدریج انباشت ثروت و پدید آمدن شرکت‌های بزرگ چندملیتی و گسترش صنعت ارتباطات، از اهمیت مرزهای سیاسی کاست.

۲۳۱- گزینه ۱ پاسخ است.

جهان غرب از طریق رسانه، در وسیع‌ترین شکل، فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی را مدیریت می‌کند اما تربیت نخبگان کشورهای غیر غربی بیشتر با تثبیت مرجعیت علمی غرب و توزیع هدفمند علوم اجتماعی و انسانی انجام می‌شود.

۲۳۲- گزینه ۳ پاسخ است.

پیدایش طبقه‌ی جدید بر مدار قدرت، یکی از مشکلات نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی بود نه جزء ویژگی‌های نظریات مارکس.

۲۳۳- گزینه ۲ پاسخ است.

منورالفکران غربزده مانند بیدارگران اسلامی خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند ولی بر خلاف آن‌ها، اصلاح را در بازگشت به اسلام نمی‌دانستند.

۲۳۴- گزینه ۴ پاسخ است.

این حرکت، حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌ساخت و البته در فقه اجتماعی و سیاسی تشیع این نوع حاکمیت نیز حاکمیت مطلوب و آرمانی نبود بلکه حاکمیتی بود که فساد آن از استبداد کمتر بود.

۲۳۵- گزینه ۳ پاسخ است.

بخشی از کشورهایی که در زیر نفوذ بلوک غرب بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و یا در جهت سازش با آن گام برمی‌داشتند. بخش دیگر که زیر نفوذ و در حاشیه‌ی بلوک شرق بودند، جبهه‌ی پایداری و مقاومت را تشکیل می‌دادند و گروه‌های مبارز فلسطینی ناگریز به بخش اخیر ملحق می‌شدند.

فلسفه و منطق

۲۳۶- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۶ کتاب منطق

کاری که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم و یک تصور انجام می‌دهیم، تعریف نام دارد. بنابراین این تعریف، تعریف نادرستی است.

۲۳۷- گزینه ۱ پاسخ است. صفحات ۶، ۷، ۱۴ و ۱۵ کتاب منطق (عموم و خصوص مطلق)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: نسبت جنس به نوع، نسبت کلی‌تر به کلی است. اما نسبت علم به تعریف این گونه نیست. (اگر به جای تعریف، تصدیق یا تصور بود، درست می‌شد.)

گزینه‌ی ۲: نسبت جنس به نوع، نسبت کلی‌تر به کلی است، مانند نسبت فکر به استدلال؛ زیرا فکر از استدلال کلی‌تر است چرا که فکر به تعریف و استدلال تقسیم می‌گردد.

گزینه‌ی ۳: نسبت جنس به فصل، نسبت ذاتی به عام و مشترک به ذاتی خاص و اختصاصی است. مانند نسبت عرض عام به عرض خاص که نسبت عرض عام و مشترک به عرض خاص و اختصاصی است.

گزینه‌ی ۴: نسبت جنس به عرض عام، نسبت یک ذاتی عام به عرضی عام است. مانند نسبت فصل به عرض خاص که نسبت ذاتی خاص به عرضی خاص است.

۲۳۸- گزینه ۲ پاسخ است. صفحه ۴۰ کتاب منطق

اگر در شرطی منفصل «یا» را حذف کنیم، دو قضیه‌ی حملی باقی می‌ماند.

۲۳۹- گزینه ۴ پاسخ است. صفحات ۴۸، ۴۹ و ۵۱ کتاب منطق

هر الف غیر ب است ←(عکس مستوی)— بعضی غیر ب الف است (صادق)

هر الف غیر ب است ←(عکس مستوی)— بعضی غیر ب الف است ←(متناقض)— هیچ غیر ب الف نیست (کاذب)

هر الف غیر ب است ←(متداخل)— بعضی الف غیر ب است (صادق)

عکس مستوی قضیه‌ی موجبه‌ی کلیه لزوماً صادق است. اگر قضیه‌ی «هر الف غیر ب است» را عکس مستوی نماییم، قضیه‌ی «بعضی غیر ب ال است» به دست می‌آید که صادق است و اگر آن را متناقض نماییم، قضیه‌ی «هیچ غیر ب الف نیست» به دست می‌آید که قطعاً کاذب است. متداخل قضیه‌ی «هر الف غیر ب است» قضیه‌ی «بعضی الف غیر ب است» می‌باشد که چون قضیه‌ی کلی صادق است قضیه‌ی جزئی نیز صادق است.

۲۴۰- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۵۷ کتاب منطق

نتیجه‌ی استقرا لزوماً کلی است که کاربرد زیادی در علوم تجربی و ریاضیات دارد و مبنای اعتماد به علوم تجربی است.

۲۴۱- گزینه ۴ پاسخ است. صفحات ۶۷ الی ۶۹ کتاب منطق

در اثبات ضروب شکل‌های مختلف قیاس اقترانی از عکس مستوی نتیجه به عنوان مقدمه استفاده نمی‌شود.

تذکر: در برهان خلف از نقیض نتیجه، در شکل دوم از عکس مستوی کبری و در شکل سوم از عکس مستوی صغری به عنوان یکی از مقدمه‌ها استفاده می‌کنیم.

۲۴۲- گزینه ۴ پاسخ است. صفحه ۶۹ کتاب منطق

در قیاس استثنایی، نتیجه‌ی استدلال یا نقیض در یکی از دو مقدمه می‌آید.

۲۴۳- گزینه ۲ پاسخ است. صفحات ۷۴ الی ۷۶ کتاب منطق

دانشمندان در علوم مختلف به کمک ابزارهای خاص هر علم، به محتواهای جدید می‌رسند و آن محتواها را در تفکر مورد استفاده قرار می‌دهد و دانش را به پیش می‌برند.

۲۴۴- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۸۱ کتاب منطق

شعر از خیال ناشی می‌شود و خطابه احساس را مخاطب می‌سازد.

۲۴۵- گزینه ۱ پاسخ است. صفحات ۵۱، ۶۷، ۸۷ و ۸۸ کتاب منطق

اولی: عکس مستوی موجبه‌ی کلیه، موجبه‌ی جزئیه است نه موجبه‌ی کلیه. پس می‌توان گفت اشکال در صورت است (عدم رعایت شرایط عکس)

دومی: قیاس شکل سوم است و نتیجه باید جزئیه باشد، پس مغالطه در صورت دارد.

۲۴۶- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۴ کتاب فلسفه سوم

استفاده از روش تجربی توسط دانشمندان علوم تجربی نشان می‌دهد که آن‌ها قبول دارند که به حواس انسان می‌توان اعتماد کرد و تجربه و آزمایش، روشی مطمئن برای کشف اسرار طبیعت است.

۲۴۷- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۱۸ کتاب فلسفه سوم

در گزینه‌ی ۱ از قول سوفسطائیان ابراز شده که جهاشناسان باستان در شناخت جهان دچار خطا شده‌اند اما چون سوفسطائیان معتقد به نسبی‌گرایی هستند و شناخت را امری فردی و شخصی می‌دانند، نمی‌توان گفت که آنان به دچار خطا شدن جهان‌شناسان عقیده داشته‌اند.

۲۴۸- گزینه ۳ پاسخ است. صفحات ۲۹ و ۳۰ کتاب فلسفه سوم

سقراط در دادگاه، خطاب به ملتوس در اثبات عقیده‌ی خود به وجود خداوند می‌گوید: «آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خدا را منکر شود؟».[توجه کنید که استفاده از اسب و نیز لگام مثالی در مقام بیان نکته‌ی مذکور از جانب سقراط بود.]

۲۴۹- گزینه ۳ پاسخ است. صفحات ۴۴ و ۴۵ کتاب فلسفه سوم

به نظر افلاطون، حواس انسان به دلیل واقع شدن در معرض خطا و لغزش و سروکار داشتن با امور ناپایدار، برای همیشه از اینکه معرفت و شناسایی حقیقی را برای او به ارمغان بیاورند، محروم خواهند بود.

۲۵۰- گزینه ۲ پاسخ است. صفحات ۵۵ و ۵۶ کتاب فلسفه سوم

ابن‌سینا در طبیعیات کتاب «شفا» بیان می‌کند که «راه این احتمال باز است که هر حرکتی را که از جسم ظاهر می‌شود، ناشی از دخالت یک سبب خارجی فرض کنیم». به اعتقاد وی، طبیعت جسم، یک نوع علت فاعلی درونی است که مبدأ حرکت و سکون در اشیا است.

۲۵۱- گزینه ۳ پاسخ است. صفحات ۵ و ۶ کتاب فلسفه چهارم

برای عبور از فطرت اول به فطرت ثانی، نیاز به کنار گذاشتن امور و مسائل روزمره‌ی زندگی نیست. اگر چه از عبارت کتاب لازمه‌ی عبور از فطرت اول این است که آدمی هر چند برای لحظاتی از قید عقل معاش فارغ شود و... راه را برای صحیح دانستن این گزینه هم باز می‌گذارد.

۲۵۲- گزینه ۲ پاسخ است. صفحات ۲۱ الی ۲۳ کتاب فلسفه چهارم

ماهیت و وجود اشیا در ذهن از هم جداست که از این مسأله با عنوان مغایرت وجود با ماهیت در ذهن با زیادت وجود بر ماهیت در ذهن یاد می‌شود. قوه‌ی تجرید و انتزاع ذهن می‌تواند از یک واقعیت واحد، مفاهیم متعددی به‌دست آورد.

۲۵۳- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۳۸ کتاب فلسفه چهارم

پاسخ سازمان سنجش گزینه‌ی ۲ است. هر چند با توجه به کتاب، باقی گزینه‌ها هم می‌توانند درست باشند.

۲۵۴- گزینه ۴ پاسخ است. صفحه ۴۹ کتاب فلسفه چهارم

به نظر فارابی، آدمی بر حسب فطرت خود برای دستیابی به سعادت دنیا و آخرت به اجتماع گرایش دارد نه فقط برای نیازهای اولیه.

۲۵۵- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۶۲ کتاب فلسفه چهارم

در نظر ابن‌سینا، جهان‌شناسی شناخت قوانین طبیعت از طریق تجربه و آزمایش نیست بلکه شناختی است که به مدد اصول اثبات‌شده‌ی مابعدالطبیعه حاصل آمده و غایت آن درک جهان طبیعت است. (هر چند درستی گزینه‌ی ۳ هم دور از ذهن نیست.)

۲۵۶- گزینه ۱ پاسخ است. صفحات ۸۴ و ۸۵ کتاب فلسفه چهارم

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: نفس ابتدا در مشرق اصغر قرار دارد، پس در نهایت نورانیت نیست؛ در مغرب کامل نیز قرار ندارد؛ زیرا غرض از مغرب کامل، جهان تاریکی یا عالم ماده است.

گزینه‌ی ۲: چون نفس انسان، نور مجرد و عین روشنایی و ظهور است، نزد خود حاضر و برای خود ظاهر است. پس برای آگاهی از خود (به وسیله‌ی علم حضوری) نیازی به آغاز سفر معنوی ندارد.

گزینه‌ی ۳: در حکمت سهروردی، شناخت حقیقت، صرفاً با بحث و استدلال عقلی به‌دست نمی‌آید بلکه با سیر در مراتب نورانیت نفس مقدور است.

گزینه‌ی ۴: انسان در مغرب کامل قرار ندارد.

۲۵۷- گزینه ۱ پاسخ است. صفحه ۸۹ کتاب فلسفه چهارم

متکلمان همانند فلاسفه‌ی مشاء، صرفاً بر استدلال عقلی تکیه می‌کنند (روش یکسانی دارند) اما اصول و مبادی عقلی آن‌ها با اصول و مبادی فلاسفه تفاوت عمده‌ای دارد.

۲۵۸- گزینه ۳ پاسخ است. صفحه ۱۰۱ کتاب فلسفه چهارم

با اعتقاد به اصالت ماهیت تفاوت و کثرت اشیا، به روشنی قابل تبیین عقلانی است؛ زیرا ماهیت‌ها ذاتاً مختلف و متنوعند.

۲۵۹- گزینه ۴ پاسخ است. صفحات ۱۰۵ الی ۱۰۸ کتاب فلسفه چهارم

به نظر حکمای پیش از ملاصدرا، حرکت در جوهر، ظاهراً نه تنها متحرک را گم می‌کند بلکه اصل حرکت را هم زیر سؤال می‌برد.

۲۶۰- گزینه ۴ پاسخ است.

روان شناسی

۲۶۱- گزینه ۲ پاسخ است.

تعارض گرایش- گرایش ← کم‌ترین فشار روانی را ایجاد می‌کند.

تعارض اجتناب- اجتناب ← تصمیم‌گیری را خیلی مشکل می‌کند.

۲۶۲- گزینه ۳ پاسخ است.

فشار روانی در روان‌شناسی، پاسخ شخص به عوامل فشارآور و شرایط و وقایع تهدیدکننده‌ای است که توان کنار آمدن او را محدود می‌سازد.

۲۶۳- گزینه ۲ پاسخ است.

عملکرد حافظه‌ی عملی در مقایسه با حافظه‌ی کلامی بهتر خواهد بود.

۲۶۴- گزینه ۴ پاسخ است.

ثبات ادراکی به این پدیده اشاره می‌کند که ادراک با توجه به محدودیت حسی در حوزه‌ی بینایی ما می‌خواهد تفسیر درستی از یک محرک خارجی داشته باشد.

۲۶۵- گزینه ۱ پاسخ است.

قشر خاکستری پیش‌پیشانی در تکلم، ثبات ادراکی، کنترل حرکات ظریف و حافظه نقش مهمی را ایفا می‌کند.

۲۶۶- گزینه ۱ پاسخ است.

تالاموس به عنوان یک ایستگاه اطلاعاتی عمل می‌کند و رله کردن اطلاعات را بر عهده دارد.

۲۶۷- گزینه ۴ پاسخ است.

خود به شخصیت یکپارچه و مجموعه‌ای از هیجانات، تفکرات و رفتارهای فرد گفته می‌شود که او را از دیگران متمایز می‌سازد.

۲۶۸- گزینه‌های ۲ و ۳ پاسخ هستند.

هر چه روابط عاطفی، سردتر، فشارهای روانی خانوادگی بیشتر و فاصله‌ی عاطفی بین دختر نوجوان و والدین، بیشتر باشد، بلوغ زودتر اتفاق می‌افتد اما همین عوامل ممکن است موجبات دیررسی بلوغ در پسران شود. دخترانی که عموماً غیرفعال‌اند، زودتر از متوسط دختران بالغ می‌شوند.

۲۶۹- گزینه ۱ پاسخ است.

آموزش زبان دوم به کودک معمولاً زمانی بیشتر موفق خواهد بود که کودک زبان اول خود را به خوبی فراگرفته باشد، به همین دلیل سنین ۴ تا ۵ سالگی شروع خوبی برای آموزش زبان دوم است.

۲۷۰- گزینه ۴ پاسخ است.

یکی از خصوصیات مهم شناختی در دوره‌ی کودکی اول، خودمرکزی کودک است. به این معنا که کودک دنیا و محیط پیرامون خود را منحصراً از دریچه‌ی ذهن خود می‌بیند و چنین تصور می‌کند که دیگران نیز دنیا را همان طور می‌بینند که او می‌بیند.

۲۷۱- گزینه ۲ پاسخ است.

راه رفتن بدون کمک دیگران ← یک‌سالگی/ توانایی چنگ زدن ← از حدود شش ماهگی به بعد

۲۷۲- گزینه ۳ پاسخ است.

اریکسون رشد را فقط به دوره‌ی کودکی و نوجوانی محدود نمی‌کند و معتقد است که رشد تا پایان عمر ادامه دارد.

۲۷۳- گزینه ۱ پاسخ است.

در دوره‌ی عملیات عینی، کودکان عملیات شناختی را در رفتارهای خودشان نشان می‌دهند و به این نتیجه می‌رسند که اشیا اگر چه از نظر ظاهری تغییر می‌کنند، همان اشیا هستند.

۲۷۴- گزینه ۴ پاسخ است.

امروزه متخصصان رشد به این نتیجه رسیده‌اند که جنبه‌ها و ابعاد مختلف رشد از یکدیگر تأثیر می‌پذیرند و تغییرات در یک جنبه از رشد به تغییرات در جنبه‌های دیگر رشد بستگی دارد؛ یعنی رشد فرآیندی کل‌گراست و جنبه‌های مختلف دارد. مثلاً می‌توان گفت اگر کودک و یا نوجوانی در نزد همسالان خود دارای محبوبیت است، این محبوبیت او می‌تواند متأثر از رشد جسمانی (قدرت و مهارت بدنی)، رشد شناختی (هوش و خلاقیت) و رشد اجتماعی (صمیمت و همکاری) باشد.

۲۷۵- گزینه ۲ پاسخ است.

غالب تغییرات رشد، محصول مشترک دو فرآیند رسش و یادگیری است.

۲۷۶- گزینه ۱ پاسخ است.

۲۷۷- گزینه ۴ پاسخ است.

در رویکرد زیست‌شناختی، از طریق زیست‌شناختی برای توصیف و تبیین کارکردهای روانی استفاده می‌شود. در این رویکرد، فرض بر آن است که رفتار، تفکر، احساس، انگیزش، هیجان، سلامت و بیماری با ساخت فیزیولوژیکی مرتبط است. برای مثال، افسردگی یا اضطراب ممکن است نتیجه‌ی کارکردهای نامناسب در فرآیند زیست‌شیمیایی مغز باشد.

۲۷۸- گزینه ۱ پاسخ است.

اگر پیش‌بینی دارای درجه‌ی بالایی از اعتبار باشد، در آن هنگام روان‌شناس می‌تواند رابطه‌ی بین علت و معلول را مورد توجه قرار دهد.

۲۷۹- گزینه ۲ پاسخ است.

نظریه‌ی فروید به شدت جبرگرا می‌باشد؛ زیرا می‌گوید رفتار کودک به وسیله‌ی نیروهای ذاتی تعیین شده‌اند و رفتار بزرگسالی نیز به وسیله‌ی تجارب دوران کودکی شکل می‌گیرد.

۲۸۰- گزینه ۳ پاسخ است.

متغیر وابسته به جنبه‌هایی از رفتار که می‌تواند اندازه‌گیری و یا ارزیابی شود، اطلاق می‌شود.

مؤسسه آموزشی فرهنگی